

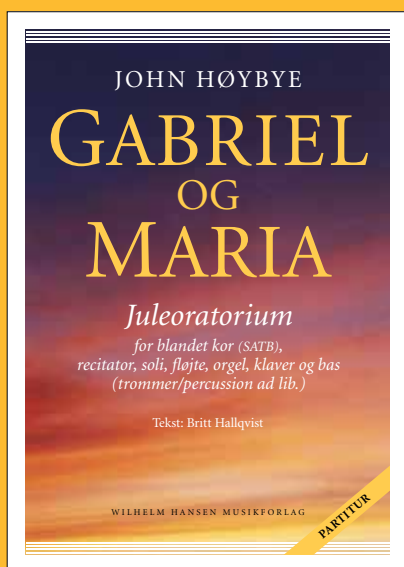
A man with short brown hair and a beard, wearing a light green short-sleeved button-down shirt and blue jeans, is singing into a black microphone. He is standing on a stage. In the background, a group of young people are watching. To the right, there is a mixing console and other audio equipment. The scene is lit with warm stage lights.

KANONEN FRIDA

ELEKTRONISK MUSIK FRA ÅRHUS TIL KINA

SYNG-TEMA

DANSK ARBEJDSMUSIK

John Høybye
Gabriel og Maria
Juleoratorium

NYHED!

Findes både for blandet kor og for lige stemmer
– se mere på webshop.ewh.dk

I 1985 udkom *Gabriel og Maria*, 7 sange til jul for kor og rytmegruppe. Det var nyt på den tid at skrive kormusik – oven i købet til kirkelige tekster – der skulle akkompagneres af jazz/rock-musikere og hvor korsangerne skulle udfolde sig i stilarter som bossa, samba og jazzvals.

Tæt på 25 års jubilæet er det nu tid til en revideret ny-udgivelse. Selve sangene er der ikke lavet om på, – men storformen er ændret, således at værket nu fremstår som et lille juleoratorium med recitationer og orgel-mellemspil.

Hør TRITONUS opføre den nye udgave ved tre koncerter i december måned

Værløse Kirke

Søndag d. 6. december
kl. 16.00
Entré 50 kr.
Højeloft Vænge 20, Værløse

Christians Kirke

Lørdag d. 12. december
kl. 16.00
Entré 100 kr.
Strandgade 2, København K

Sorgenfri Kirke

Tirsdag d. 15. december
kl. 20.00
Entré 100 kr.
Hummeltoften 1, Virum

Se mere på www.tritonius.dk

The Beatles

Come Together THE SONG BOOK

Vejl. pris kr. 139,00

I forbindelse med Gasværkets teaterkoncert "Come Together" har Wilhelm Hansen udgivet et nodehæfte med alle sangene fra forestillingen.

Her får du 31 Beatles-klassikere flankeret af Anja Vang Kraghs kostumetegninger til forestillingen. Et absolut **must for Beatles-fans!**

CD-NYHED!

Gitte Degn Calstrup

En sang på vejen

Sang- og stemmetræning i bilen

Vejl. pris kr. 159,00

Cd'en indeholder ca. 20 min. sang- og stemmetræningsøvelser for begyndere og let øvede. Øvelserne på denne cd er specielt designede til at træne din stemme, så den bliver stærkere, renere og mere smidig. Øvelserne og sangene kan bruges af både mænd og kvinder, og kan trænes alle steder; i bilen, på cyklen og derhjemme.

Du skal ikke forberede noget, inden du starter – bare sæt cd'en i og så er du klar til at synge med.

“Veje til en professionel karriere” - et DAM projekt

Nogle har nok hørt om dette projekt og er måske blevet lidt mystificeret: Hvad drejer det sig egentlig om? Det vil vi råde bod på i denne udgave af magasinet.

Projektet udspringer af det faktum, at alle professionelle musikere er startet som amatører og ad denne vej har opnået forskellige kompetencer, som har bidraget til den senere professionelle tilværelse. Dette er der i musikverdenen en bred erkendelse af, men amatørmusikens bidrag har ikke tidligere været belyst og dokumenteret af dem, der valgte en professionel karriere. Og det har bl.a. gjort, at Kulturministeriet har finansieret hele den undersøgelse, som er beskrevet nedenfor.

Nu er projektets foreløbige resultater ved at være klar til offentliggørelse og til

at blive gjort til genstand for vurderinger i såvel DAM-regi som andre steder, hvor man må formodes at være interesseret i resultaterne, eksempelvis på landets konservatorier.

Rapporten indeholder nemlig en lang række forslag og vurderinger, som fortjener en seriøs behandling – både til gavn for amatørmusikverdenen og de fremtidige musikere, der efter amatørtiden vælger at blive professionelle.

I denne udgave af magasinet kan man læse lidt om undersøgelsens start og foreløbige resultater. Orienteringen vil blive fulgt op i takt med, at konkrete aktiviteter gennemføres.

Læs mere side 23.

Poul Svanberg

SENIORHØJSKOLEN NØRRE NISSUM

Udpluk af årets kurser 2010

Musikuge med kor og orkester

27. januar - 2. februar 2010

Med hovedvægt lagt på det lettere klassiske repertoire - for folk med interesse i korsang og sammenspil. Medvirkende Martin Ravn, Børge Mikkelsen og Erik Sommer.
kr. 3550,-

Korstævne 2010

21. - 27. juli 2010

Vi følger op på de tidligere års succeser og afholder igen i 2009 korstævne på SeniorHøjskolen. Medvirkende Anette Kjær og Erik Sommer.
kr. 3900,-

Lettere korsang og folkemusik-sammenspil

24. februar - 2. marts 2010

Fokus på sange og viser samt deres fortælling, lettere korsang og folkemusik-sammenspil - tag instrument med. Medvirkende bl.a. Martin Ravn og Erik Sommer.

kr. 3550,-

Internationalt kammermusikkursus

4. - 10. august 2010

Vær med, når det 27. internationale sommerkursus afholdes. Instruktion i sammenspil under ledelse af kvalificerede og internationalt kendte undervisere.

kr. 4950,-

Efterårs-korstævne 2010

13. - 19. oktober 2010

Med dette efterårs-korstævne vil vi fortsætte sommerens succes på Seniorhøjskolen. Medvirkende Martin Ravn, Erling Lindgren og Erik Sommer.

kr. 3650,-

Ring efter program **97 89 10 11** eller se www.seniorhoejskolen.dk

Medlemsblad for
DANSK AMATØRMUSIK – DAM
Sekretariatet, Rosenkrantzgade 31,3.
8000 Århus C, tlf. 8619 8099

UDGIVER
Dansk Amatørmusik

REDAKTION
Karina Dybro Hansen (redaktør)
Lau Michelsen, Thomas Hovaldt
Poul Svanberg (ansvarshavende)

ANNONCER
Rosendahls A/S, Oddesundvej 1, 6715 Esbjerg N
Tlf. 7610 1112, fax 7610 1122
Kontakt: Anne-Marie Christensen
Dir. tlf. 7610 1136, amc@rosendahls.dk

DEADLINE: 9. JANUAR 2010
Indlæg sendes til Karina Dybro Hansen,
Vesterbrogade 80, 4. sal, 1620 København V
Tlf. 2926 8965, redaktion@karinas.dk

LAYOUT OG TRYK
Rosendahls A/S

Henvendelse vedrørende leveringen af DAM bladet
(skift af kontaktperson, adresseændring) til sekretariatet, Dansk
Amatørmusik tlf. 8619 8099, www.danskamatormusik.dk

ABONNEMENT
Abonnement tegnes for et kalenderår af gangen. Henvendelse
om abonnement på DAM bladet kan ske til Susanne Skødt,
sekretariatet, Dansk Amatørmusik, tlf. 8619 8099,
sus@danskamatormusik.dk, pris: 25 kr. pr. blad.

Redaktionen påtager sig intet ansvar for manuskripter og materiale,
der indsendes uopfordret. Artikler eller dele deraf, må kun
offentliggøres med redaktionens skriftlige samtykke.

OPLAG
25.000

ISSN: 1902-5742

Indhold

Lederen.....	side 3
MasterClass i Unge Stemmer	side 5
Kanonen Frida.....	side 6
DAM i Grønland.....	side 9
Elektronisk musik fra Århus til Kina.....	side 10
SYNG	side 12
Spørgehjørnet	side 17
Sangforeningen "Morgenrøden"	side 17
En succes fra Østerbro – nu på film	side 18
Skabelsen i Viborg.....	side 20
Veje til en professionel karriere.....	side 23

DKF, DAHOF og DO	side 24
DAO	side 26
DSO.....	side 25
DAOS.....	side 34
Kor72	side 36
DSF.....	side 42
DAFO.....	side 45
DABU	side 51

Forsidefoto: Foto Rune Enggard Larsen
Fra Operation Circle

SYNG
Formand Torstein Danielsen
Redaktør: PR-udvalg,
syng@syng.dk · www.syng.dk

DASOM
Formand Yrsa Mortensen
yrsa.mortensen@stofanet.dk
www.dasom.dk

FUK
Formand Marianne Christiansen
sekretaer@fuk.dk
www.fuk.dk

DKL
Danske Korledere
Formand Niels Græsholm
www.danskekorledere.dk

Danske Korledere

DKF
Formand Jens Fredborg
QJF@MTH.dk eller
jensfredborg@mail.dk
www.dkf.amatormusik.dk

DAHOF
Formand Martin Goral Krogh
martin.goral.krogh@skolekom.dk
www.dahof.dk

DO
Formand Steen Finsen
formand@danskeorkesterdirigenter.dk
www.danskeorkesterdirigenter.dk

DAO
Redaktion
thovaldt@mail.dk
www.daonet.dk
Deadline for stof til DAO: 29. december

Kor 72
Redaktør Gertie Sjøen
gsjoen@yahoo.dk
www.kor72.dk
Deadline for stof til kor72: 3. januar

DSO
Redaktør Per Graversgaard
per.graversgaard@teliamail.dk
Deadline for stof til DSO: 4. januar

DAOS
Formand Flemming Sarroe
Redaktør Jytte Steffensen
je@steffensen.mail.dk
www.DAOS.amatormusik.dk
Deadline for stof til DAOS: 5. januar

DAFO
Redaktør Carsten Bech Madsen
cb@madsen.mail.dk
www.folkekor.dk
Deadline for stof til DAFO: 7. januar.

DANSKE FOLKEKOR

DSF
Redaktør Louis Kühn
louis@kuhl.dk
Deadline for stof til DSF: 30. december

Videncenter for Unge Stemmer afholder for 7. gang MasterClass i Unge Stemmer

Den kropslige glæde i sangen - Hvordan oplever publikum musikken og sangerne ved en optræden?

Hvordan kan en gruppe utrænede børn udtrykke deres sangglæde, uden at forcere klangen? Hvordan skaber vi et musikalsk, poetisk rum, hvor børn lytter og synger? Hvordan oplever publikum musikken, når sangerne inddrager krop og rum i en koncert? På Den Jyske Sangskoles 7. Masterclass i Unge Stemmer vil en række danske og udenlandske sangpædagoger og dirigenter med udgangspunkt i musik, sprog, krop og rum vise hvordan både børn og unge, begyndere og trænede sangere kan lære at projicere deres sangglæde ud til publikum.

Fra England kommer sangeren og dirigenten David Lowe, som en vægtig repræsentant for den store engelske kortradition. Fra Holland har vi inviteret danseren og sangeren Pandora de Proosdij (Panda) som til dagligt sætter stemmen fri hos et af verdens bedste børnekore, The Netherlands Childrens Choir. Fra Danmark kommer Pia Boysen, Margrete Enevold og Dorte Bille, fremragende musikere, som på Masterclassen både vil arbejde med kor, solister og med kursisterne.

Sanglærere, korledere og sangpædagoger arbejder ofte alene; men på Den Jyske Sangskoles årlige Masterclass er der rig lejlighed til at møde kollegaer og lade sig inspirere af en række håndplukkede specialister, som alle på vidt forskellig måde arbejder med børn og sang. Som noget nyt har vi denne gang indbygget to dialog- og netværksforløb, hvor vi udveksler erfaringer og diskuterer med Masterclassens lærere.

Kursusmateriale

På Masterclass 2010 kan I besøge Bent Paaske fra DanMusik, som kommer med et stort udvalg af lærebøger og noder, som spiller sammen med Masterclassens indhold.

Igen i år vil alle MC-undervisere udlevere et skriftligt materiale med metode og repertoire, og man vil efterfølgende kunne finde dele af undervisningen på den voksende undervisningsdatabase på www.ungestemmer.dk

Åbningskoncert

Ved åbningskoncerten er vi glade for at kunne præsentere kammerkoret *Coro Misto* fra Ålborg. Et klassisk kammerkor, som står helt stille og synger. Bevæges vi af et kor, som ikke bevæger sig? Er der en mur mellem publikum og musikken? Eller bliver vi ramt dybt i hjertet af *Coro Mistos* musik, netop fordi koret med sin optræden viser væk fra sig selv for at give plads til musikken? Kom selv og hør.

Kontakt:

Mads Bille, tlf: 29 92 97 18. Leder af Den Jyske Sangskole

Ny flot butik og nyt værksted!

Kom og gør en god handel!

Stort udvalg af lufttræner!

**MESSING-
BLÆSER-
VÆRKSTEDET**

THOMAS ELBRO · J. P. LARSENS VEJ 13 · 8220 BRABRAND
Tlf. 8626 0612 & 2670 8112 · thomas@elbro.dk · www.elbro.dk

Opskrift på en Succes!

dvd
kr. 90,-
incl. forsendelse.

Få flere til at spille på orkester instrumenter uden store økonomiske omkostninger.

En indlysende måde at gøre det på.

MICHAEL SCHÖNWANDT,
CHEFDIRIGENT FOR DET KONGELIGE KAPEL

bestil dvd'en på www.orkesterskolen.dk

Kanonen Frida

*På engelsk har man en talemåde der lyder:
All good things must come to an end.*

Af Thomas Hovaldt

Det er nu også tilfældet med redaktionens absolutte yndlingsartikel igennem alle de år Musikmagasinet har været på gaden. Vi bringer her det allersidste møde med Frida, den sejeste og mest produktive reporter bladet har haft. Det er et sørgmodigt farvel, da samarbejdet med Frida har været givende på alle mulige måder – både fordi vi igennem Frida har fået mulighed for at kigge på tingene på en anderledes og friskere måde, men også fordi Frida selv har været så sjovt og berigende et bekendtskab. Vi takker for en dejlig rejse, ikke alene i musikken, men også i Fridas udvikling fra lille pige til en stor og sikker ung dame. I anledning af afskeden har vi vendt konceptet på hovedet og sat Frida i den varme stol. Thomas Hovaldt – der har været Fridas eskorte gennem årene, som har hentet og bragt, taget billeder og holdt sig på respektfuld afstand, når Frida har udført sit virke – har denne gang påtaget sig Fridas rolle, og runder af sammen med sin trofaste medarbejder i dette sidste interview.

Kære søde Frida, jeg er så glad for at jeg kunne få lov til at interviewe dig i dag, da du har været min nærmeste samarbejdskollega i de år vi

har lavet Musikmagasinet. Du har nået at interviewe 12 professionelle musikere og det er nu dig der sidder i stolen. Det er jo sådan set dig der har været stjernen i det her arbejde, i en af vores mest læste artikelrækker.

Kære Frida, alle gode lege skal have en slutning. Og slutningen kommer nu fordi du er blevet så stor, at du er begyndt at spørge som en voksen, og ikke længere som den lille tiårige pige fra fjerde klasse, som du var, da vi startede alt det her. Jeg vil komme til at savne dig i samarbejdet, fordi du har været supersød, supertjekket og supernem at være sammen med. Og altid velforberedt. Du har gået til opgaven med en enorm stor iver og interesse. Det skal du have tak for.

Vi har været ude at interviewe 12 professionelle musikere i de sidste tre og et halvt år, og hvis du husker tilbage, hvad synes du så har været den bedste oplevelse med dem vi har mødt?

Jeg tror det var den anden eller den tredje gang jeg interviewede, dengang det var Frans Rasmussen. Jeg syntes han var sød – og jeg syntes jeg fandt på nogle rigtig gode spørgsmål til det interview. Og så kendte han noget af min familie. Det var rigtig hyggeligt.

Jeg kan huske at det sjoveste var, da vi skulle tage billedet oppe på taget, oppe på Operaen. Han er 2 meter høj, og du var 1 meter og 20, så det var svært at få jer til at være på det samme fotografi, og vi blev nødt til at stille dig på en stol.

Jeg synes det var sjovt at se ham igen i fjernsynet, med "Stemmer fra opgangen". Jeg kunne godt lide, at han bare fandt en masse mennesker fra nogle almindelige huse og lavede et kor. Det var sjovt. Jeg kunne godt lide ideen i det.

Er der andre af dem du har interviewet, som du synes var sjove?

Jesper Juul kunne godt jeg lide, fordi han var enormt sød. Det hjalp meget fordi han var den første. Han var god til at forklare. Og Gert, ham der spillede trommer, han var også rigtig sød.

Var han ikke på vej til Afrika da vi snakkede med ham?

Jo, han skulle i hvert fald et eller andet sted hen og spille på et sjovt instrument, nogle krukker var det vist.

Jeg godt kunne tænke mig at vide, hvad du synes er godt, når man skal henvende sig til et barn – som du var, eller en ung – som du er nu, når man er professionel udøver, altså dirigent eller musiker. Hvad er godt når man skal fortælle om musik?

Det er noget med at forklare på en måde så børn forstår. Det er et lidt svært spørgsmål.

Det er mest fordi at nogle af dem du nævner som gode oplevelser, de snakkede faktisk aldrig til dig som om du var et lille barn. Frans, som du selv nævner som den første, snakkede jo faktisk til dig, som om du var hans kollega eller én han mødte i kantinen.

Ja, og det synes jeg egentlig heller ikke at de gjorde, men jeg forstod det jo meget godt. Jeg mener ikke at man skal snakke ned til én, bare fordi man er et barn.

Hvad har du selv haft af musikalske oplevelser, som du synes var rigtig gode? Ikke bare i forbindelse med bladet, men nogle du selv har haft?

Egentlig ikke særlig meget. Jeg har en gang haft billetter til en koncert med Tokyo Hotel, som desværre blev aflyst. Men jeg var faktisk til Roskilde festival i sommer, og så blandt andet et band der hedder Coldplay. Det var en oplevelse. Min farmor har været regissør på Danmarks Radio, og jeg har været meget med hende på arbejde. Og det var meget sjovt – jeg har fået en masse rundvisninger derude, da jeg var mindre.

Hvis du selv kunne vælge, hvad ville du så allerhelst høre eller opleve til en koncert?

Det skulle enten være James Morrison, ham kan jeg godt lide. Eller Alphabeat, eller en engelsk skuespiller og sanger der hedder Robert Pattinson.

Hvad er det for en stil, er det pop?

Ja, Alphabeat er. Robert Pattinson spiller akustisk guitar, egentlig som det eneste instrument. Han har skrevet to sange, som jeg rigtig godt kan lide. Jeg er ret stor fan af ham. Det er faktisk de tre jeg gerne ville høre.

Maj 2006 Jesper Juul

August 2006 Frans R.

Oktober 2007 Keld Heick

Februar 2007 Christina Åstrand

August 2008 Susanne Elmark

Februar 2009 Leif Sylvester

Nu har jeg lyst til at give dig et af dine egne spørgsmål, som du har stillet nogle gange. Hvis du var et musikinstrument, hvilket et ville du så være? Så ville jeg nok være en akustisk guitar. Jeg vil rigtig gerne lære at spille guitar – jeg skal faktisk ned og have min guitar repareret i dag.

Hvad har været den bedste oplevelse ved at lave det her blad?

Jeg synes det har været ret spændende og har også været lidt stolt over det. Men det har også været ret svært at lave nogle af de her spørgsmål. Jeg har sådan en halvmusikalsk familie, de er også stolte over det og ret vilde med det. Det har bare været rigtig sjovt, og jeg har faktisk nydt det. Bortset fra at jeg nogen gange har siddet og været ret irriteret over nogle af de spørgsmål, jeg skulle sidde og finde på. Men når jeg så først kom af sted har det ikke været noget problem.

Du er i hvert fald ikke så nervøs mere.

Jo lige nu er jeg (griner rød.)

Men når vi er ude at lave interviews er du ikke, der er sket en utrolig udvikling med dig fra du var ti år. I starten var du så nervøs at du nogen gange havde svært ved at læse hvad du selv havde skrevet, og det er jo noget helt andet nu. Tror du det er noget du kan bruge til noget?

Ja, jeg har jo nok fået lidt mere mod. Måske jeg kan bruge det i skolen til fremlæggelser.

Synger du stadig?

Ja, men jeg optræder ikke med det, som jeg gjorde på skolen da jeg var lille.

“Frida er 13 år og går i 7. klasse på Nørrebro Park skole”

PIANOKOMPAGNIET

Faguddannede pianoteknikere
Pianostemning og reparation
Salg af klaverer og flygler
Aut. forhandlere af:
Steingraeber & Söhne
Grotrian-Steinweg

www.pianokompagniet.dk

København afd.

Trepkaskgade 4

2100 København Ø

tlf. 70 23 60 88

kbh@pianokompagniet.dk

Århus afd.

Skt. Pauls Gade 25

8000 Århus C

tlf. 70 23 80 88

fax. 70 23 80 89

aar@pianokompagniet.dk

klaverer · flygler · stemning · reparation · salg

DAM i Grønland

Af Steen Lindholm

For tredje år i træk har Danmark hjulpet Grønland i bestræbelserne på at dygtiggøre grønlandske kordirigenter. Tidligere foregik det i DAKUs regi, men efter 1. januar i år har DAM taget over. Midtgrønlands Korsammenslutning er også medlem af DAM, og behovet for kurser er stort.

Steen Lindholm stod i spidsen for det tre-mands hold, der i oktober satte kursen nordover mod den charmerende og smukt beliggende by Maniitsoq (tidligere Sukkertoppen) på den grønlandske vestkyst. Kursusdeltagerne kom fra et stort geografisk område fra Sisimiut i nord til Nuuk i syd og havde i mange tilfælde været adskillige timer undervejs for at kunne være med. Et dusin dirigenter og omkring 30 korsangere var mødt op for at deltage i undervisningen i direktion og stemmedannelse. De øvrige undervisere var Ann Dybdahl Eriksen og Karin Thulemark (sidstnævnte i stemmedannelse), begge kendt fra DAMs danske kurser i kordirektion.

Der blev arbejdet intenst i de tre dage plus en aften, som kurset varede, og resultatet blev afleveret ved en koncert i skoleaulaen i Maniitsoq, hvor samtlige

kursusdeltagere var på podiet for at prøve kræfter med kormediet og give prøver på, hvad de havde lært.

Naturligvis er man ikke i Nordatlanten uden at stifte bekendtskab med den store gæstfrihed og menneskelige varme, der findes på disse kanter. Således kunne kursuslederne tage del i kaffemik med grønlandske specialiteter som tørfisk eller mattrak (rå hvalhud med tilhørende spækklag, der skæres i terninger og be-

tragtes som den lækreste snack, man kan få), ligesom der i pausen mellem undervisningstimerne blev arrangeret en flot sejltur ind i fjorden, hvor man kunne opleve både narhval og havørn i funktion.

Under den afsluttende evaluering blev der fra grønlandsk side udtrykt et stort ønske om fortsat kursussamarbejde, gerne udvidet med endnu en instruktør i stemmedannelse, hvis der kan skaffes finansiering til det.

Formanden for Midtgrønlands Korsammenslutning, Lauritz Kreutzmann, sammen med to af underviserne, Ann Dybdahl og Karin Thulemark.

Danmarks mest velassorterede leverandør af slagtøj

RABATORDNINGER
TIL INSTITUTIONER

SLAGTØJCENTRET · FREDERIKSBERG BREDEGADE 1 · 2000 FREDERIKSBERG
TELEFON 38 10 57 10 FAX 38 33 24 42 E-MAIL SLAGTOJCTR@SLAGTOJCTR.DK

EGET SPECIALVÆRKSTED

WWW.SLAGTOJCTR.DK

Elektronisk musik fra Århus til Kina

Af Karina Dybro Hansen

I slutningen af oktober 2009 startede et større kulturmøde, da den 4. NOTCH festival fandt sted i Kina. NOTCH er en nordisk-kinesisk festival. Den opstod i 2006, som et initiativ til mere kulturel udveksling mellem Kina og de nordiske lande. I udgangspunktet centrerede festivalen sig omkring eksperimentel audio-visuel kunst, men på fjerde år har festivalen udviklet sig til også at tilbyde arkitektur, mode, design og elektronisk musik. Inviterede kunstnere fra både Skandinavien og Kina vil i løbet af de 14 dage festivalen være præsenteret kunst i mangfoldige former for publikum i Beijing, Shanghai og Guangzhou.

Fra Danmark deltog flere arkitekter, designere og andre kunstnere. Udvalgelsen af de deltagende kunstnere foregår på den måde, at de nordiske lande har præsenteret et muligt udvalg af værker og kunstnere, hvorefter festivalens kinesiske kuratorer har udvalgt de endelige deltagere. I kategorien elektronisk musik deltog 6 musikere fra Århus. Musikmagasinet var så heldig at få en snak med én af dem, Morten Riis, om hans oplevelser i Kina, lige efter hans hjemkomst til Danmark.

Hvordan var turen til Kina?

Det var fantastisk på mange måder. Jeg spillede to koncerter, en i Beijing og en i Guangzhou, og det var virkelig fedt. Det musik jeg laver er meget eksperimenterende, og der er ikke en speciel stor scene for det i Kina, men på trods af det, var der virkelig god opbakning blandt både publikum og arrangører, og det var virkelig positivt at se at der var så meget interesse for det jeg lavede, på trods af at det er meget anderledes end det de er vant til at høre.

Jeg havde frygtet at det ville være kaotisk, at arrangørerne ikke havde styr på noget som helst, men det var lige efter bogen. Alle mine tekniske specifikationer blev opfyldt, jeg blev hentet i lufthavnene, der var sørget for hoteller, jeg blev taget med ud at spise på deres regning – det var helt fantastisk. Det er meget anderledes dernede, der er det gamle Kina som ikke rigtig har noget med det nye Kina at gøre. Det nye Kina er kæmpestore skyskrabere, alle de vestlige kæder som McDonalds, Starbucks og Apple. Det er et clash mellem to vidt forskelli-

ge ting. Vi var mest i den vestlige del af Beijing med ambassader og store malls, og det er ret mærkeligt at tage om på den anden side af jorden, og se de samme butikker som er her, selv om Kina har så lang en traditions- og kulturhistorie. De har virkelig omfavnet den vestlige kultur. Men alligevel lidt på sådan en Kinamåde, der var utroligt mange frivillige og teknikere, nærmest tre gange så mange som der ville have været i DK, og der blev hele tiden spurgt om man nu manglede noget.

Er der en kinesisk elektronisk scene?

Ja det var der, men det var meget broget. Der var noget af det som var decideret house, sådan mere dansemusik, og så var der også noget som var sådan lidt mere eksperimenterende. Lidt mere soundscape-agtigt. Der var overvægt af nordiske kunstnere på musikfronten. Ellers var kineserne ret godt repræsenterede ved de forskellige udstillinger for design, arkitektur og mediekunst. Jeg synes jo det var mest spændende at se hvad de kinesiske kunstnere kan tilbyde, jeg ved jo godt hvad vi laver her, så den side af det var det mest interessante for mig.

Du er med i noget der hedder Århus E. Kan du fortælle lidt om det?

Det er en platform som er lavet for at promovere elektronisk musik fra Århus, få den ud af Århus. Vi har spillet koncerter på Roskilde Festival, til Spot festival, vi har arrangeret nogle koncerter i Berlin, og så nu det her Kina-eventyr. Det er et kommunalt støttet projekt og det går helt enkelt ud på at få den elektroniske musik bredere ud. Der foregår en masse i Århus fordi det er et rigtig godt miljø for den type musik. Så vi prøver lige som at brede det lidt ud, prøver at vise hvad det er Århus kan.

Nu er der måske nogle der ikke rigtig har indblik i hvad elektronisk musik er for noget. Hvordan vil du beskrive det?

Al lyd er musik. Musik er organiseret lyd, det er ligesom nogle lydevents der kommer i forhold til hinanden. Den "rigtige" musik, den man forbinder med instrumenter og sang, er ofte melodisk, harmonisk og rytmisk fokuseret, og det vi arbejder meget med er klang og tekstur. Det er jo faktisk en musik som er hundrede år gammel, så at enkelte anser det for at være en besynderlig størrelse, det er virkelig meget gammeldags.

På konservatoriet i Århus har de deciderede uddannelser indenfor elektronisk musik. Hvordan giver det mening i forhold til forestillingen om, at elektroniske musikere er sådan nogle der sidder hjemme i kælderen og leger med computeren?

Før i tiden sad man jo bare og hyggede sig med at spille klaver eller guitar, og nu er der teknologien – det er jo mange år siden at folk begyndte at anvende computere til at lave musik med. Konservatoriets uddannelse er mere en komponistuddannelse, hvor man så bruger computeren som instrument. Man lærer en masse teknik og teori, for eksempel fysik og psykoakustik, som man ikke nødvendigvis stifter bekendtskab med hvis man bare sidder nede i kælderen og leger med et eller andet computerprogram. Der er en helt teknisk side, som man bliver grundigt sat ind i på denne her uddannelse.

NOTCH-festival

NOTCH-festivalen er en platform for tværfaglig kulturudveksling mellem de fem nordiske lande og Kina. Der deltager kunstnere fra alle seks lande. Festivalen har været afviklet hvert år siden 2006. I 2008 omfattede NOTCH bl.a. 50 koncerter. 30 mio. kinesere hørte om festivalen gennem de kinesiske medier, og Hong Kong-magasinet Time Out udråbte festivalen til den bedste live-begivenhed i 2008. Kulturudveksling på tværs af både landegrænser og kunstretninger giver gensidig inspiration og åbner muligheden for, at der opstår helt nye kunstneriske udtryk, på tværs af de gamle grænser. Ud over den kunstneriske udvikling er det også et mål for festivalen at den kreative økonomi på begge sider af kloden bliver styrket gennem øget partnerskab.

I festivalen deltog musikerne Morten Riis, Vectral, Karsten Pflum, Snöleoparden, La Belle Indifference, Rumpistol. De seks elektroniske musikere er alle en del af det stærke elektroniske musikmiljø i Århus, der er samlet i projektet Århus-E, som er et samarbejdsprojekt mellem Århus Kommune og Det Jyske Musikkonservatorium.

For mere information se www.aarhuse.dk

Morten Riis er Ph.D studerende i en samarbejdsaftale mellem Det Jyske Musikkonservatorium og Informations- og Medievidenskab ved Århus Universitet. For at læse mere om Mortens musik se www.aarhuse.dk, www.mortenriis.dk og www.cronicaelectronica.org/?p=039 (Mortens pladeselskab)

SYNG ... hvad er det nu lige det er?

Engang hed det "Kor72U", nu er det SYNG, men hvad gemmer der sig egentlig bag navnet?

SYNG's vedtægter siger: "Organisationens formål er at udbrede forståelsen for og kendskabet til korsang blandt unge. Endvidere er det organisationens formål at varetage kulturelle og musikalske interesser for danske ungdomskor med unge sangere mellem 15 og 30 år."

Klart og tydeligt står det jo beskrevet, men det yder slet ikke organisationen retfærdighed. For arbejdet med musik og korsang er en levende og magisk verden, der kun svært beskrives med ord. Musik berører mennesker og skaber mennesker.

SYNG har snakket med forskellige kendte danskere, der har deres daglige virke inden for musikken. Vi var nysgerrige efter at høre hvordan deres musikalske opvækst har været og hvorvidt korsang har været med til at forme dem, som de musikere de er i dag.

Verdens bedste og smarteste nodeprogram er blevet endnu bedre:

Sibelius 6

Versions: Hold styr på de forskellige versioner og bevæg dig frit imellem dem.

Magnetisk layout: Automatisk placering af noder, tekst og tegn - færdigt layout på den halve tid!

Live Tempo: 100% realistisk afspilning af musikken.

Flere nyheder:

- Keyboard- og gribetræt vinduer
- Nye, endnu bedre lyde
- ReWire kompatibel
- Live overdubs i Pro Tools, Logic m. fl.
- Syng noderne ind med Audioscore
- Meget, meget mere

Sibelius 6 hæver endnu en gang standarden for funktionalitet og brugervenlighed. Se mere på www.cyberfarm.dk eller ring 70 20 90 99 og hør om de attraktive rabatter og flerbrugerlicenser.

Hvis dine behov er knap så store:

Sibelius First

Sibelius' lillebror har samme intuitive brugerflade og alle nødvendige funktioner til enkel nodeskrivning. Og så koster det kun 985,-

EFTERÅRSTILBUD
inkl. moms - gælder t.o.m. 31/12 2009

Sibelius 6 PRO norm. 5.985.....4.985,-
 Sibelius 6 EDU norm. 3.985.....2.985,-
 Photoscore Ultimate norm. 2.485..1.785,-
 Sibelius 6 Ref. Guide norm. 375...285,-

Cyber Farm ApS • Hejrevej 37 • 2400 København NV • Mejlgade 18B • 8000 Århus C. • Tlf. 70 20 90 99 • Mail: info@cyberfarm.dk • www.cyberfarm.dk

Charlotte fra "Vocaloca"

Vil du fortælle kort om dit arbejde med musik lige nu?

Jeg synger sopran og alt i vokalgruppen Vocaloca. Vi har netop øvet et helt nyt jazzrepertoire op, og er lige kommet hjem fra en fantastisk tur til vokalfestivalen Jazz Summit i Mainz.

Jeg er for et par uger siden kommet med som alt i vokalgruppen Touché; et slags vokalbighand, og er i fuld gang med at øve, så jeg bliver klar til min første koncert i november.

Ved siden af al vokalgruppemusikken træner og optræder jeg også solistisk. I sommer var jeg på en 14 dages workshop i Italien, arrangeret af New Yorks "New School of Jazz". Jeg er for tiden særligt inspireret af Sarah Vaughan og Chet Baker.

Vil du fortælle lidt om din korbaggrund?

Min korbaggrund er hovedsageligt klassisk. Jeg startede til kor og afrikansk sang og dans på Gladsaxe musikskole da jeg var omkring 7 år. Det var lige mig, så et års tid senere tog jeg, med en kande salvierte i tasken og min mor ved hånden, til optagelsesprøve i Radiopigekoret.

Forhallen i det gamle radiohus var fuld af nervøse små piger, så min mor og jeg gik ned på dametoiletet i kælderen og varmede op. Til prøven skulle jeg synge nationalsangen og jeg kan huske at jeg gjorde mig umage for at synge "nær salten østerstrand" og ikke "nær salte nøster-

strand". Tage Mortensen ringede selv nogle uger senere og bød mig velkommen. Det blev til næsten 10 år med koncerter i smukke koncertsale, korkonkurrencer og rejser i ind- og udland.

Under min tid på Aurehøj Gymnasium sang jeg i gymnasiiekoret og december i 2.g var jeg med til at starte spiren til Vocaloca. Jeg har siden sunget i forskellige amatørkor, og haft arbejde som kirkesanger og syngende tjener.

Hvad har korsang betydet for det du laver i dag?

En glæde ved at synge sammen med andre, og en glæde ved at lytte til kormusik. Igenem årene har jeg sunget alt lige fra 1.soprano til 2. alt, hvilket gør at jeg idag, f.eks. i Vocaloca, både synger sopran og alt.

Arbejder du selv med kor i dag?

Mit korrelaterede arbejde består på nuværende tidspunkt hovedsageligt i mit arbejde med Vocaloca og Touché. Får jeg

ekstra tid, kunne det være dejligt at synge i et klassisk kor også.

Kender du til SYNG's arbejde?

Jeg hørte om SYNG for første gang i maj 2009, hvor de var en af sponsorerne ved Aarhus Vocal Festival. Fire forrygende og velarrangerede dage, hvor jeg med Vocaloca vandt 1. prisen i konkurrencen for vokalgrupper. Jeg ved også at SYNG arrangerer korlederstævner og meget andet.

Lau Højen fra "Carpark North"

Fortæl om dit musikalske virke i dag. Hvad laver du, hvem er du?

Jeg hedder Lau Højen, og er forsanger, sangskriver og guitarist i electro-rockbandet Carpark North.

Har du selv sunget i kor, hvornår?

Jeg har sunget i kor over flere omgange. Første gang var efter skole i folkeskolen, hvor jeg sang i børnekor. Og senest var vidst på min kære efterskole Møllerup Efterskole i 1996-97.

Fortæl om en specielt god eller anderledes oplevelse med kor.

Da Møllerup Efterskole bl.a. har en stærk musikprofil "tvinges" samtlige elever til at synge med i et såkaldt "Store Kor". Det gav en fantastisk fornemmelse af sammenhold, og skolen har taget "Se, nu stiger solen" til sig, som deres egen sang. Den blev nemlig skrevet netop i det område skolen ligger.

"Se, nu stiger solen" var den første og

den sidste sang man sang på skolen, og specielt den sidste var en smuk og gribende oplevelse. Man var fuldstændig opløst over at skulle forsvinde fra skolen, og denne fantastiske sang hjalp alle følelser om afsked og genopstandelse på vej. At synge netop denne sang i kor var en fantastisk følelse af det ultimative fællesskab.

Hvad har det betydet for din udvikling som musiker/menneske?

Som menneske har det givet mig en overbevisning om at alle mennesker, på alle niveauer kan skabe musik sammen.

Hvad lærte du af at synge i kor? Noder? At kysse?

Jeg tror jeg er blevet bedre til høre-lære. Og så har det jo ikke skadet at mindst halvdelen af koret var piger.

Har du oplevet et specielt fællesskab omkring kor? Hvor? Med hvem?

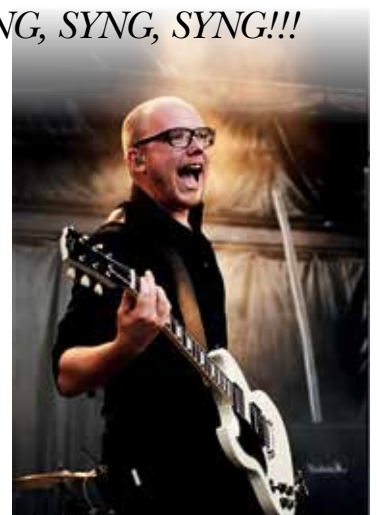
Ja, som sagt på efterskolen.

Har du brugt samarbejdet med kor for nyligt? Hvilket projekt? Hvornår? Med hvem?

På vores 2. album "All things to All People" lavede vi et fantastisk kor-stykke i vores sang "The Beasts". Vi inviterede et 40 mands kor op i PUK studierne ved Randers, og indspillede et kraftfuldt og dramatisk track.

Hvad er dit råd til unge korsangere i Danmark?

SYNG, SYNG, SYNG!!!

Maria Lucia

Vil du fortælle kort om dit arbejde med musik lige nu?

Lige nu arbejder jeg på Det ny Teater i København i musicalen "Les Miserables" hvor jeg spiller Eponine!

Er også med i Tv2's nye dramaserie "Store drømme" hvor musik også spiller en væsentlig rolle!

Vil du fortælle lidt om din korbaggrund?

Jeg har sunget i Århus Musikskoles pige og drenge kor (i dag "Århus Pigechor"; SYNG's red.) ca. 7 år under ledelse af Helle Høyer. Vi sang både rytmisk og klassisk kor sang! Det er jeg super glad for, selvom man måske dengang synes det var "sjovere" med de rytmiske ting, så har jeg fået stor viden om de klassiske værker og de mange forskellige måder at skrive musik på! F.eks. Benjamin Britten! He's amazing!

Det var også i korets regi jeg for første gang lærte at synge ordentligt med min støtte – det var den vildeste opdagelse kan jeg huske og jeg var meget stolt.

Her har jeg haft nogle af mine bedste barndoms minder og har mødt nogle af mine (stadig) bedste venner!

Hvad har korsang betydet for det du laver i dag?

Korsang har været hele min baggrund for mit kendskab til noder! Det var her jeg lærte at synge efter bladet (prima- og sekundavista) og lærte nodernes værdi at kende og de mange forskellige tonearter... jamen stort set alt som har med noder at gøre, lærte jeg her. Det kunne jeg senere bruge da jeg søgte ind på MGK uddannelsen i Århus og kom ind!

Mit kendskab til noder er generelt bare en daglig gave når jeg beskæftiger mig så meget med musik som jeg gør! At kunne tage en hvilken som helst node og så spille det som står uden meget besvær, er uvurderligt når man f.eks. skal synge store sanglige partier i eks. "West Side Story" (Østre gasværk teater 2006; Maria). Mit kendskab til det at være en del af et stort fællesskab har også været en stor gave, jeg har taget med mig herfra og det er jo det samme når man er med i en forestilling, så bliver man som en lille familie i en periode og det er vigtigt at kunne gebærde sig i sådanne sociale sammenhænge!

Arbejder du selv med kor i dag?

I store musical opsætninger er der altid store sanglige ensemble steder hvor kor spiller en væsentlig rolle! Og her er det vigtigt at kunne holde sin egen stemme uden besvær og blive som én og ikke skille sig ud! (Ja det er jo også et svar på spørgsmål 3 igen... skylder min korbaggrund alt), men udover det synger jeg ikke i kor mere.

Kender du til SYNG's arbejde?

Desværre; men vil gerne!

Vil du også gerne vide mere om SYNG, så kig ind til os på vores hjemmeside www.syng.dk

Foto Rune Enggard Larsen.
Fra Operation Circle

Jamen, hvad får man så egentlig ud af at være med i SYNG?

SYNG's medlemmer, der pt. tæller omkring 80 kor, har i årets løb fået glæde af SYNG's mange tilbud. Sommerstævne, deltagelse i AAVF, "Operation Circle" landet over, "Sing A Day Away" hvor medlemskor en hel dag får en saltvandsindsprøjtning fra nogle af Danmarks dygtigste instruktører, foruden økonomisk støtte til korrejser kan nævnes som noget af årets indhold.

Fra første hånd får I her et par vaskeægte SYNG historier fortalt fra henholdsvis instruktør- og deltagerside.

Kor i sommerferien? - Oh yeah!

Af Line Groth Riis

"Hvor mange har været her før?" (en skov af hænder)

"Hvor mange er her for første gang?" (nogle få hænder hist og pist – heriblandt skribentens egen lille lap)

Sådan lød og så det ud, da der lørdag d. 25. juli blev budt velkommen til årets Kor72-sommerstævne i Tønder – et meget traditionsrigt stævne, hvor folk i alle aldre kommer tilbage år efter år for at synge kor i en uge. Selvom jeg i dén grad er korentusiast, havde jeg alligevel på forhånd undret mig over, hvad der fik alt fra børn og unge til pensionister til at bruge en hel uge af deres dyrebare sommerferie i Tønder med det ene formål, at synge kor.

Men allerede da vi mødtes til aftensmaden, var jeg begyndt at se lyset. Da havde jeg forinden øvet med ungdomsgruppen, som jeg var instruktør for, og stemningen både i vores gruppe og blandt alle stævne-deltagerne var ikke til at tage fejl af; der var dømt højskolestemning med hygge og fællesskab ud over det hele, og den fælles sangglæde kunne mærkes i alle hjørner af Tønder gymnasium, som dannede rammen for stævnet.

I begyndelsen var det tydeligt at mærke, at mange af stævne-deltagerne var tilbagevendende gæster, og at der igennem mange år var knyttet tætte bånd på kryds og tværs i "Tønder-familien", som de selv kalder det. Men det var på ingen måde en lukket fest, og efter kort tid følte man sig som en del af familien; en familie, hvor der blev skrevet lejlighedssange til aftenhyggen, hvor de unge arrangerede natteløb for deres små søskende, hvor man fejrede ugens fødselarer med sang, kage og gaver, og hvor hver fugl sang med sit næb – og det ikke lød så ringe endda!

Udover alt det sociale, som må siges at være en stor del af et sommerstævne, fejlede ambitionsniveauet, når det gjaldt kvaliteten af det endelige produkt af ugens korarbejde, heller ikke noget. I ungdomsgruppen, som var sponsoreret af SYNG, stod det meget hurtigt klart, at det ikke var noget helt almindeligt ungdomskor, jeg havde med at gøre... Ikke alene var de usædvanligt søde og disciplinerede, de var også helt utroligt dygtige og åd alle de udfordringer, jeg præsenterede dem for, rå! Jeg havde taget 5 arrangementer med af nogle af de hits, der er oppe i tiden: *Kegle* (Sys Bjerre), *Grateful* (Carpark North), *The Day After Tomorrow* (Saybia), *Berlin* (Nordstrøm) og *4 Minutes*

(Madonna/Justin Timberlake). Og derudover kørte vi temadage, så vi i løbet af ugen nåede at sætte fokus på groove, intonation, klang og performance.

Da vi nåede til torsdagens generalprøve, kunne vi virkelig mærke, at ugens intense arbejde havde båret frugt, og det hele gik op i en højere enhed, hvor sangernes klang smeltede lækkert sammen, intonationen var på plads og groovet i skabet. Og der havde såmænd også været tid til at lære et nummer ekstra og lave lidt koreografi på valgte steder.

Så da vi torsdag aften skulle på scenen efter Jens Johansen og hans fede firser-gruppe, var vi så tændte, som vi kunne blive. Og med et fantastisk band i ryggen og et publikum, der vist ikke fås meget bedre, var det som om, taget lettet, da de 30 unge mennesker i afslutningsnummeret, efter at have stået med ryggen til, sprang op, lavede en 180 graders vending, landede på samme tid og for fuld kraft sang "I WANT YOU! Everybody run till the break of dawn..."

Skal jeg til Tønder næste gang, der er sommerstævne? Oh Yeah!

Operation Circle

Af Astrid Fisker

Fredag den 9. oktober blev der på Odense Katedralskole afholdt en musikworkshop for musikelever fra både Odense og andre byer.

Vi havde fået at vide, at workshoppen ville vare fra kl. 10.00 til 16.00, men udover det vidste vi ikke særlig meget om, hvad dagen ville indebære.

Den startede stille og roligt ud med, at Torstein (formand for SYNG), efter vi alle havde slået os ned i de stole, der var blevet sat ud til os, bød os velkommen med ønsket om en god og vellykket dag.

Derefter gik vores instruktør for dagen, Jim Daus Hjernøe, i gang med den egentlige workshop. Dog ikke på den måde, som de fleste af os nok havde troet, ved at præsentere sig selv, eller det vi skulle lave i løbet af dagen – nej, han startede bare med at få os til at synge. Han gav os forskellige stemmer, som foldede sig indover hinanden, byttede dog lidt om på dem en gang i mellem, men ellers sang vi bare i lang tid, hvorefter han til sidst stoppede os igen. Først efter det præsenterede han sig selv. En dejlig og overraskende start på workshoppen, som fik os alle til at blive friske og imødekommende.

Circle songs, som var det, vi beskæftigede os med i løbet af denne dag, handler om en masse improvisation og at turde bruge sin stemme.

Vi fik alle sammen mulighed for at komme op med stemmer til vores egen stemmegruppe, og det var utroligt at opleve, hvordan stemmerne bare flød sammen og blev en del af en højere enhed.

Jeg synes, det var en meget vellykket dag, hvor jeg er sikker på, at vi alle sammen lærte noget om stemmebrug, improvisation og initiativtagning.

Og hvad bringer fremtiden så?

SYNG har i 2010 mange forskellige attraktive tilbud

- Arrangementsskrivningsworkshop for begyndere med Morten Kjær i Odense, den 10/4 2010
- Arrangementsskrivningsworkshop for viderekomne med Morten Kjær i Århus, efterår 2010
- Udgivelse af nyt nodehæfte incl. cd, primo juni 2010
- Tønder Light – mini-sommerstævne kun for SYNG-medlemmer, d. 30/7-1/8 2010.
- Operation SYNG for gymnasiekor, medio efterår 2010
- Kontant støtte til særlige medlemskorprojekter på vegne af ansøgning, ansøgningsfrist den 1/4 og den 1/10 2010
- Tildeling af SADA (Sing A Day Away) på vegne af ansøgning, ansøgningsfrist den 1/12 2009 og den 1/6 2010
- August 2010 – kursusdag med vores nye nodehæfte præsenteret via forskellige indstudningsmetoder.
- AAVF Support Festival 2010, den 21/3 2010.

SYNG er som forening medlem af AAVF og har desuden vores konsulent Thue Thesbjerg siddende som repræsentant i bestyrelsen. Sidste år støttede SYNG festivalen økonomisk og sponsorerede en workshop under festivalen. Desuden uddelte vi SYNG prisen til koret "Voicebox".

Med AAVF Support Festival i marts 2010, er SYNG på banen igen! Alle SYNG medlemmers billetter til årets AAVF giver nemlig adgang til en lodtrækning, hvor præmien bliver en "Sing A Day Away" præmie: hel dags gæsteundervisning af en af SYNG's SADA instruktører til vinderkoret!

Herudover støtter SYNG også NKKF i Århus og Rytmask Kor-festival i Ålborg ved at betale DDK 100,- af de første 50 tilmeldtes kursusafgift til hvert arrangement.

Nu er det tid for planlægning af sommeren 2010

- hvad med en korfestival i Århus?

Hvis du tilmelder dig Nordisk Kor- og Kultur-festival 2010 i Århus, som er en nyskabelse af tidligere Nordklang stævner, kan du se frem til 5 intense sommerdage fyldt med musikalske oplevelser. Byens kulturelle centrum omkring det udvidede Musikhus/Musik-konservatorium og ARoS samt midtbyens kirker vil summe af liv fra de mange nordiske deltagere.

Programfolderen er udsendt. Du kan også læse det hele på www.nkkf.dk, hvor man allerede nu kan tilmelde sig.

Festivalen arrangeres af en forening, hvor SYNG er medstifter, og repræsenteret i såvel bestyrelse som musikudvalg.

SPØRGEHJØRNET

Spørgehjørnet bringer igen svar på spørgsmål om musikkens finurligheder ved hjælp af Gunnar Dournonville de la Cour. Gunnar er født og opvokset i Århus, og har helt fra barnsben spillet cornet og trompet. Efter endt studentereksamen studerede han musikvidenskab ved Aarhus universitet og herefter søgte han ind på Aarhus Musikkonservatorium med trompet som hovedfag. Gunnar har siden 1981 været ansat på Hjørring Musiskeskole hvor han har varetaget undervisningen af messing- og MGK-elever. Vi håber, at læserne vil drage nytte af hans imponerende viden om stort og småt i musikkens verden.

Hvem grundlagde Festspillene i Bayreuth?

Det var ganske enkelt Richard Wagner, der lod festivalteatret bygge, således at han havde et sted at opføre sin store operacyklus Der Ring des Nibelungen. Stedet for teatret blev Bayreuth i Sydtyskland (Bayern), hvor Wagner også havde sit hjem Wahnfried. Første festival fandt sted i 1876 med Hans Richter som dirigent, og siden 1892 har det regelmæssigt været en tilbagevendende begivenhed. Ledere eller direktører af festspillene har altid været et medlem af familien Wagner.

Hvordan opstod brass bandet i den form vi kender det i dag?

Det er et kæmpespørgsmål, som nok kræver en hel bog; det vil jeg afholde mig fra, da der allerede findes en hel del glimrende af slagsen på markedet. I løbet af sidste halvdel af 18 hundredtallet opstod der i England utallige blæserensembler af meget forskellig karakter. På grund af konkurrencer og deslige begyndte man så småt at standardisere besætningen, således at det hen imod århundredskiftet meget lignede det, vi har

i dag. Som et lille kuriosum kan nævnes, at Besses'O'Barn fra Lancashire benyttede sig af op til tre Eb cornetter og ditto flugelhorn.

Til de læsere der ikke ved, hvad et brass band er, kan det fortælles, at det er et ensemble, hvor medlemmerne puster kraftigt og inderligt ind i messingrør af forskellige længder og så håber, at der kommer noget fornuftigt ud af den anden ende.

Sangforeningen "Morgenrøden"s aktiviteter i 2009 og 2010

Pinseturen forløb på vanlig festlig vis. Stig Fogh Andersen, som ellers plejer at foredrage "Gralsfortællingen", var forhindret, men Jesper Klein fungerede fint som vikar med sin egen, temmelig frie, oversættelse af originalteksten. Klaus Brinch blev udnævnt som viceformand og viseskasserer i foreningen, og ca. 125 menige medlemmer af foreningen nød det fine pinsevejr og de mere eller mindre fugtige sange og bagerne i Søndermarken.

Æreskunstnerpromoveringen i Østermarie den 19. september fulgte det sædvanlige program med optræden af kongelige operasangere i kirken (bl.a. Gralsfortællingen med Stig Fogh Andersen, æreskunstneren himself og Pavillonduetten fra Franz Lehárs Den glade enke med Tina Kiberg og Niels Jørgen Riis). Desuden opførtes Ellen Benedicte Nordins kantate Sommerskibet. Efterfølgende blev Stig Fogh Andersens sangerindepavillon indviet med hyldestsang til æreskunstneren fra et rosenflor af unge, smukke sangerinder (melodi: I den gamle pavillon).

I 2010 afholdes pinseturen 23. maj med afgang fra Frederiksberg Runddel kl. 13.30, og æreskunstnerpromoveringen (cembalist og dirigent Lars Ulrik Mortensen og hans far) i Østermarie fredag den 25. juni. Nærmere oplysninger kan fås ved at sende en mail til foreningen. NB: ny mailadresse: morgenroeden@gmail.com

Bent Mortensen, formand og kasserer

En succes fra Østerbro – nu på film

Orkestret for børneblæsere på Institut Sankt Joseph er nu blevet dokumenteret i en lille film, der maner til eftertanke

Af Annette Kruhøffer, bragt i Østerbro avis d. 21.10.09

Børneorkestret ved Institut Sankt Joseph er nu blevet skildret i en film, der viser vej for andre, som ønsker at lave musiktilbud for børn. Foreløbig ser det ud til, at orkestret overlever de næste måneder, men pengene fra kommunen er ved at slippe op, og det giver orkestret et stort problem.

Orkestret er truet

Når alle messingblæserne fra Institut Sankt Joseph er samlet i orkestret, tæller det over 70 elever. De yngste går i 2. klasse, og de er netop blevet optaget blandt de øvrige, hvoraf nogle har flere års erfaring. Orkestret er en succes, som imidlertid er truet på økonomien.

Det indgår nemlig ikke i Musikskolens tilbud, og det kommunale tilskud, der har hjulpet orkestret på benene, løber ud

med udgangen af dette år. "Vi er virkelig truede, men vi håber, at vi måske kan skaffe nogle private sponsorater", siger Susan Jeppesen, der er kasserer i forældreforeningen, som står for driften af orkestret. Oprindeligt hørte det under Institut Sankt Joseph, og skolen støtter det fortsat ved at lægge lokaler til. Skolens elever får også lov at gennemgå en test, der kan vise, om nogle elever besidder musikalske evner, som man ikke har været opmærksomme på. "Der er mange elever, som har et musikalsk talent, der bare ikke bliver opdaget. Vi kan finde eleverne ved at teste dem, og så får de lov at låne et instrument, der

passer til dem, i en måned. Så kan de finde ud af, om de også kan lide at spille", siger Ulf Nordlund, der er orkesterleder for børnene.

Det er et valg

Helene, der spiller klarinet, er en af de elever, der har haft stor glæde af undervisningen. Hun øver sig en halv time om ugen – "ikke nok", siger hendes mor – og spiller både det, som orkestret har på programmet, og andre ting. "Love Me Tender," svarer hun, da hun bliver bedt om at give et eksempel. "Men vi hygger os også i orkestret. Der er en fra min klasse, der også spiller," siger hun med en glad stemme.

Helenes mor er også glad på datterens vegne. "Mange konflikter mellem for eksempel drenge og piger bliver løst op, fordi de har musikken til fælles", konstaterer Susan Jeppesen, der også har set sin datter få større selvsikkerhed og mod til at kontakte andre mennesker. "Men jo – det er dyrt, og vi er ikke så velstillede, at prisen er ligegyldig. Men det er jo et valg, og så må vi skære lidt ned andre steder", siger hun.

Bedre koncentration

Orkesterleder Ulf Nordlund har netop færdiggjort en film om orkesterprojektet. Han har svært ved at forstå, hvorfor musikundervisning skal være så svært opnåelig for Østerbros børn. "De små bliver slet ikke optaget på musikskolen, hvor man typisk skal være 10-11 år.

Og de kan heller ikke selv komme igennem byen til Den Brunne Kødby, hvor undervisningen er samlet", siger han. Gennem

sit arbejde med orkestret har han undervist adskillige børn, der har fået stillet en adfærdsdiagnose som Damp eller ADHD. Disse børn, som ofte betragtes som udfordringer for lærere i den almindelige skoleundervisning, viste sig at trives overordentlig godt med musikundervisningen. "Og det var ikke kun i musikken, de kunne koncentrere sig. Deres andre lærere måtte konstatere, at de også havde

fremgang i de boglige fag", konstaterer Ulf Nordlund. Dette betragter han selv som en af de allervigtigste gevinster ved hele orkesterprojektet.

Når man får det lært

Ulf Nordlunds resultater har vakt opmærksomhed, og der er i musiske kredse en stor interesse for projektet. "Det kan være ganske afgørende for den enkelte elev, men også for det danske musikliv", siger dirigent på Det Kongelige Teater, Michael Schønvandt således i filmen. Han støttes af formanden for Dansk Amatør Musik, Poul Svanberg, der deltog i forpremieren på den 18 minutter lange film om orkestret på Institut Sankt Joseph. "Jeg har selv haft glæde af min musikundervisning hele livet, og det samme har min bror", siger han og fortæller, at musikken på forskellig måde fylder en stor del af deres liv. For Helene Jeppesen, der går i 4. klasse, er det imidlertid meget enkelt. "Når man får det lært, er det ikke så svært siger hun med et stort smil".

Ingen tilskud

Forældrene betaler selv 400 kroner om måneden for børnenes musikundervisning. Beløbet dækker undervisning af en lærer på små hold, samspil i orkestret samt lån af et instrument, der passer til barnet. Orkestret ved institut Sankt Joseph har af Københavns Kommune fået 200.000 kroner i tilskud om året gennem tre år. Dette tilskud slutter med udgangen af 2009. Grundfoss donerede også et stort beløb i opstartsperioden, så man kunne købe instrumenter til eleverne. Mange blev købt brugt og sat i stand, så pengene rakte længere. Derfor kan alle elever nu tilbydes at låne et instrument, så familien ikke skal ud og investere selv. Ulf Nordlund og Orkestret ved Institut Sankt Joseph har netop fået afslag på en ansøgning hos Lokaludvalget på Østerbro, fordi man mener, at Institut Sankt Joseph hører til under Lokaludvalget for Indre By og derfor skal søge sine midler dér.

PAS GODT PÅ DIN HØRELSE, DEN FÅR DU BRUG FOR RESTEN AF DIT LIV!

Individuelt formstøbte hørevern til musikere

TILBUD

Til alle musikere på formstøbte monitors og musiker-hørevern. Gælder hele 2008.

Pris for musiker-hørevern kun 1.595,00

audiovox
Østerbro Hørecenter
Nordre Frihavnsgade 49, 2100 Kbh. Ø

Tlf.: 3940 1050
info@audiovox.dk
www.audiovox.dk

Joseph Haydns “Skabelsen”

I anledning af 200-året for Haydns død har Danmark svirret af alskens Haydn opførelser. En af de stort anlagte var opførelsen af Skabelsen i Viborg Domkirke, den 4. oktober 2009, og vi bringer her et vue over arrangementet.

Koncertanmeldelse af Jørgen Larsen

I det imponerende kirkerum i den næsten 900 år gamle Viborg Domkirke – med sin dramatiske historie – blev det på denne søndag eftermiddag en flot oplevelse for det talstærke publikum, der længe før begyndelsen på opførelsen af Haydns oratorium “Skabelsen” havde fyldt kirken.

Opførelsen var arrangeret af Danske Folkekor og Det Jyske Ensemble, der i nogen tid havde forberedt sig til en lang prøveweekend, hvor det musikalske blev færdigindstuderet og sat på plads under meget kompetent ledelse af dirigenten Søren Birch, der blandt meget andet er docent ved Nordjysk Musik-konservatorium.

Det blandede oratoriekor bestod af ca. 160 sangere fra bl.a. Dansk Folkekors medlemskor. Det Jyske Ensemble udgør grundstamme og stemmeledere i Skive Symfoniorkester. Til lejligheden var orkestret udvidet med professionelle musikere fra andre orkestre samt lokalområdets dygtigste amatører.

Solostemmerne blev sunget af Elsebeth Dreisig, sopran, Bo Kristian Jensen, tenor, og Per Høyer, bas. Det er alle meget dygtige sangere, der har et omfangsrigt musikalsk CV

Vellykket fremførelse

Det er altid en fornøjelse at høre dygtige amatører med god støtte aflevere et godt resultat af et intenst prøvearbejde – ikke mindst fordi fremførelsen uvilkårligt smittes af aktørernes glæde ved opgaven og musikken.

Dette indlæg skal kun være en tilhørers generelle indtryk af opførelsen, som klart må siges at være vellykket. Det kan måske nævnes, at partiturets spinkle indledning for orkestret netop var en ganske lille smule præget af netop det nervøst spinkle, men ensemblet fandt hurtigt den rigtige ro under dirigenten Søren Birchs venlige og myndige ledelse.

Det var under hele oratoriets 3 dele en fornøjelse at lytte til solisternes recitativer, arier og duetter flot suppleret og forbundet med kor og orkesterdele. Man vover næsten ikke at fremhæve nogen for andre – alle var meget kompetente og gode – men ikke mindst Elsebeth Dreisigs sopran havde en meget flot klang i rummet. Der var også en fin balance mellem kor og orkester, og alle opførende fik efter værkets afslutning en fuld fortjent lang applaus fra det talstærke publikum.

Tak for en god oplevelse!

Skabelsen i Viborg

Af Maria Ohrt-Nissen, Nordjyske Folkekor

Flere års arbejde for bestyrelse og arbejdsgruppe blev i weekenden den 2. til 4. oktober 2009 fuldført, da 160 sangere fra hele Danmark, 45 musikere – Det Jyske Ensemble/Skive Symfoniorkester – og 3 pragtfulde professionelle solister, Elsebeth Dreisig, Per Høyer og Bo Kristian Jensen med Søren Birch som dirigent lagde sidste og afgørende hånd på "Skabelsen", Haydns mest sublime oratorium.

Jeg vil ikke trætte med at beskrive det arbejde, der har ligget bag arrangementet, det ved alle de deltagende formentlig godt. Det eneste ord, der blev ved med at synge i mit hoved i løbet af weekenden, under prøverne og under koncerten for en propfuld Viborg Domkirke var – stort – STORT – MEGET STORT.

For det var stort alt sammen. Musikken – koret – musikken – solisterne – musikken – dirigenten – musikken – kirken – musikken.

For det var jo først og fremmest musikken der fyldte, musikken der samlede. Det var virkelig imponerende og inspirerende til næste gang, hvorledes disse sammenbragte sangere, der skulle udgøre et kor, kunne disciplinere sig, være forberedte, kunne arbejde mod det samlede fælles mål. Man havde forberedt sig på forskellig vis. Mange kan noder, andre lærte det ind gennem øret ved hjælp af en virkelig god øve-cd, den har fået meget ros. Men alle kunne det, da vi mødtes første gang i weekenden 4. og 5. september 2009.

Jeg kan kun sige, hvor var det synd for alle I, som ikke turde. Men mange af de, der var med, er helt sikkert også med næste gang, for det blev bevist, at amatører kan trække musikalskere af huse, når man selv elsker musikken så meget, at man vil bruge så meget tid på at deltage i årets clou.

Jeg er med næste gang.

Nu tændes tusind julelys kr. 147,50

Jesus & Josefine kr. 175,00

Alle melodierne fra
12 Julekalender 2003

Noder • Tekster • Akkomp.

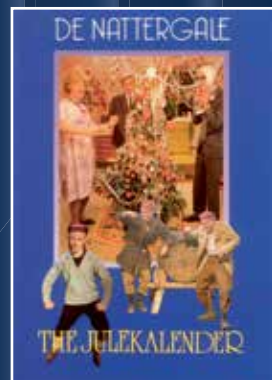
Klimo Music Forlag

NODE centrum

Mårkærvej 13 · 2630 Taastrup
tlf. 4371 8788 · nc@nodecentrum.dk
www.nodecentrum.dk

Køb direkte i vores webshop på
www.nodecentrum.dk

The Julekalender
De Nattergale
kr. 135,00

HITS 2009
kr. 160,00

Skabelsen

Af Olof Malmros

Det begyndte med at Anne, mit livs lys og sanglærke, en dag sagde: "Hvad med Skabelsen?" – "Ja, hvad med den?" svarede jeg, "Den er da vist fuldbragt!" – "Ja, ja, meget morsomt (*is i stemmen*), meget morsomt! Haydns Skabelse selvfølgelig. Vil du være med til at synge den?" – "Ja, selvfølgelig," svarede jeg uden tøven, "men kun hvis jeg kan indøve bassen på forhånd på nettet."

Jeg synger ikke fast i noget kor, men havde på det tidspunkt alligevel haft modet til at melde mig til to højskoleophold, hvor vi havde indstuderet henholdsvis Brahms' og Faurés requier. Jeg vidste derfor af erfaring, at jeg var nødt til på forhånd at lære et nyt nummer praktisk talt udenad. Heldigvis fandt vi Skabelsen på Cyberbass.com, så tilmeldingen blev sendt ind, og jeg gik i gang med at øve. Det gjorde Anne også, men for ikke at genere hinanden sørgede vi omhyggeligt for kun at gøre det, når vi var alene hjemme.

Den første øve-weekend var for koret og obligat flygel på Askov Højskole en weekend i september, og dér ventede mig en dejlig overraskelse. Min forrige erfaring med korsang var fra Løgumkloster Højskole i sommerferien (Fauré), hvor der var 8 basser, som oven i købet var delt i en første- og andenbas. Jeg var den ene af de to førstebasser, så det var lige som at lege skjul i et glashus: der var ingen steder at gemme sig. Men på Askov var vi 24 basser, og vi ikke engang delte!

Og hvilke basser! Det var lige som at sidde foran computeren og øve sig derhjemme, de sang så højt, og i øvrigt også nøjagtigt, at jeg næsten ikke kunne høre de andre stemmer, og det var dejligt, så var der nemlig ikke noget til at distrahere mig. Det skulle dog senere vise sig også at være en ulempe, jeg kunne nemlig ikke altid høre, hvor jeg skulle sætte ind. Det klarede jeg imidlertid ved at skæve til sidemanden, som meget tydeligt trak vejret ind, lige inden vi skulle på.

Tenorerne var nu også gode, selv om de var i undertal i forhold til os brummere. Jeg husker vi på et tidspunkt blev sat til at synge tenor og bas sammen, og helt ærligt, det lød skidegodt. Det syntes damerne åbenbart også, for da vi var færdige, klappede de spontant.

Så blev det oktober, weekend i Viborg, vandrerrhjem og koncert i domkirken. Først skulle vi dog øve, og vi kunne alle føle hvordan vi blev bedre og bedre. Men træerne vokser ikke ind i himlen, generalprøven var en katastrofe. Vi var upræcise, og vi glemte alle aftaler om legato, piano, vejtrækning, udtale og alt det andet som Søren Birk, vores glimrende dirigent, havde fundet på for at genere os. Jeg gik fra prøven med en forudelse om truende katastrofe, men jeg trøstede mig med, at jeg jo ikke behøvede at fortsætte med at synge klassisk kor.

Til koncerten var kirken stoppende fuld, og nu sang hele koret som engle, også damerne tror jeg, selv om jeg stadig knap kunne høre dem. Jeg ved ikke hvorfor det gik så godt, men det var måske fordi vi koncentrerede os. Vi havde ikke engang fået en (velfortjent) skideballe for vores indsats under generalprøven, måske havde Søren bare resigneret – eller også var han en helgen. Efter koncerten, stående applaus og en helt vidunderlig indvendig glæde. Endorfinerne rasede.

Jeg bliver stadig tyk i mælet, når jeg fortæller om den koncert i oktober i Viborg, og det gør jeg hver gang jeg kan komme til det. Tak for sangen.

Veje til en professionel karriere

Forarbejdet

Som nævnt i lederartiklen ovennævnte projekt ved at nå sin foreløbige afslutning og resultaterne bekendtgjort til en nærmere bearbejdning i såvel DAM som på konservatorierne landet over.

Formålet med projektet har været at afdække de væsentligste elementer i amatørmusikkens bidrag. Ikke alene for at få inspiration til vores fremtidige kursustilbud m.v., men også til at skabe grundlag for inspiration og dialog med den professionelle verdens institutioner.

Projektet blev oprindeligt planlagt til at omfatte en række etaper, hvorunder man i samarbejde med de klassisk orienterede konservatorier og Dansk Musiker Forbund skulle indhente navn og adresser på målgruppen for undersøgelsen. Siden fandt vi imidlertid, at det var mere formålstjenligt at henvende os direkte til musikerne i orkestrene – dette for at undgå overtrædelse af den gældende lovgivning om udlevering af registrerede oplysninger!

Et spørgeskema blev udarbejdet og sat op på en server på internettet i august 2009.

Der blev så indsamlet kontaktsadresser på samtlige landets professionelle, klassiske orkestre (og big bands) samt ensembler, og alle erklærede sig indforståede med at hjælpe til med at distribuere linket til netundersøgelsen via deres interne mailgrupper.

I skemaet indgik bl.a. spørgsmål om tidspunkt og sted for den første undervisning, vurdering af amatørmusikkens betydning for den musikalske udvikling og professionelle karriere, og forskellige ønsker i relation til den senere undervisning på konservatorierne.

Organiseringen

Projektledelsen blev tillagt DAMs formand (Poul Svanberg) ligesom amatørmusikkonsulenten (Steen Lindholm) blev tilknyttet lige fra projektets start. Lederen af DAMs sekretariat (Astrid Holst) er også blevet inddraget i arbejdet, specielt med hensyn til kontoføring o. lign. Med henblik på en senere bearbejdning af analyseresultater blev der desuden tilknyttet ekstern assistance (konsulentfirmaet Educase).

Det vil føre for vidt at beskrive alle de mange forslag og udsagn fra undersøgelsen. Disse vil fremgå af bilag til den endelige rapport. Men nogle hovedtræk i form af konklusioner og anbefalinger følger nedenfor.

Konklusioner

I alt 142 professionelle orkestermusikere besvarede spørgeskemaet. Alle instrumenttyper var repræsenteret og alle (forventede) aldersgrupper var repræsenteret. Gennemsnitsalderen for musikerne blev beregnet til 52 år. Med baggrund i undersøgelsen kan der trækkes følgende konklusioner:

- at deltagelse i amatørmusik inden en formel musikeruddannelse via konservatorium o. lign. har været af helt afgørende betydning for de pågældende
- at de professionelle har stor interesse for og lyst til at arbejde med amatørmusikken
- at konservatorierne bør vurdere omfang og emne for valgfrie fag under uddannelsen
- at alle klassiske orkesterstuderende får mulighed for at spille i orkestre i flere perioder under uddannelsen
- at amatørmusikken bør formidle kendskabet til arbejdsmulighederne for professionelle.

Nogle anbefalinger

I rapporten vil indgå bl. a. følgende anbefalinger:

- at amatørmusikken udbygger indholdet af hjemmesiden, således at også den professionelle musikverden kan holde sig ajour med kursustilbud o. lign.
- at der etableres tæt kontakt til konservatorier og musikskoler med sigte på samarbejde f. eks. på kursusområdet
- at udvalgte amatørorkestre benyttes af konservatorierne til støtte for de studerende orkesterpraktik
- at amatørmusikken søger ekstra midler til en udvidet kursusaktivitet, som også professionelle kan få adgang til
- at en undersøgelse på det klassiske område gentages om ca. 5 år.

Det videre arbejde

Rapporten udkommer snart og vil i høj grad kunne motivere DAM til at udbygge kursusvirksomheden og til at søge endnu tættere kontakt til den professionelle musikverdens uddannelsesinstitutioner.

Vi, der fra DAM har deltaget i projektet, glæder os til at se de mange gode forslag ført ud i livet.

Poul Svanberg/Steen Lindholm

En verden af kor-musik noder, cd'er og pladestudie

Corona Music · Kirkegade 4 · 8881 Thorsø · tlf. 8696 7775 · fax. 8696 7210 · mail@coronamusic.dk · www.coronamusic.dk

DANSK KAMMERMUSIK FORBUND

Dansk Kammermusik Forbund er en sammenslutning af amatørmusikere – strygere, blæsere og pianister – som spiller kammermusik. Forbundets formål er at skabe kontakt mellem amatører og give dem lejlighed til at lære at spille kammermusik under kyndig vejledning. Som medlem af Dansk Kammermusik Forbund får man:

- en **medlemsliste**, som sætter en i stand til at finde frem til andre kammermusikinteresserede amatører.
- lejlighed til at deltage i **stævner**, hvor man får professionel instruktion i et be-

stemt værk, og hvor man kan få spillet kammermusik i alle mulige kombinationer.

- indbydelse til særlige arrangementer som **kvartet'iader**, hvor deltagerne flere gange i løbet af en dag trækker lod om, hvad de skal spille og hvem de skal spille med.
- adgang til et omfattende **nodebibliotek**, som drives af Dansk Amatør Orkester Samvirke.

Indmeldelse kan ske via Internet på adressen www.dkf.amatormusik.dk eller ved henvendelse til:

Jens Fredeborg,
Bredesvinget 23,
2830 Virum,
tlf. 45 85 07 28,
email: fjf@mth.dk

Ny formand DKF:

Jens Fredborg,
Bredesvinget 23, 2830 Virum
Tlf.: 45 85 07 28/22 70 94 47
email: QJF@MTH.dk eller
jensfredborg@mail.dk

DANSK ACCORDEON OG HARMONIKA ORKESTER FORBUND

Dansk Accordeon og Harmonika Orkester Forbund arbejder målrettet og effektivt for sammenspil i klubber, ensembler og orkestre. Vi arrangerer stævner, kurser og koncerter for orkesterspillere og deres dirigenter/ledere. Derudover tilbyder vi rådgivning i musikalske og organisatoriske spørgsmål og er også gerne behjælpelige mht. musiklitteratur og udenlandske kontakter.

Medlem af DAHOF

Som medlem af DAHOF får du en lang række medlemsfordele:

- Rabatter til DAHOF-, DHL-, DAU- og DHF-arrangementer
- DHL's medlemsblad Harmonikaspi- len til 120 kr/ år
- Tilknytning til DAHOF's online akti- vitskalender
- Link på dahof.dk

... og meget mere!

Det årlige kontingent er kun 65 kr. pr person

Bliv medlem

Kontakt DAHOF på dahof@dahof.dk for yderligere information. Vi glæder os til at høre fra dig!

Besøg vores hjemmeside

www.dahof.dk

Danske Orkesterdirigenter

www.danskeorkesterdirigenter.dk

Danske Orkesterdirigenter (DO) er stiftet i august 2000.

Foreningen er en landsforening for orkesterdirigenter.

Som medlemmer optages dirigenter og instruktører, der beskæftiger sig med eller har interesse for den instrumentale amatørmusik. Det kan f.eks. være arbejde med brass bands, big bands, harmoni- orkestre, symfoniorkestre og andre be- sætninger, og som foregår i musikfor- eninger, aftenskoler og musikskoler etc.

Du har som medlem en række medlems- fordele, f.eks. en forening:

- der jævnligt udsender nyhedsbreve der fortæller om musiklivet set fra dirigen- tens side.
- der afholder seminarer, kurser og work- shops med professionelle dirigenter.
- der afholder kurser med orkester eller ensemble.
- der har en hjemmeside med masser af informationer og hjælpeværktøjer.
- der afholder medlemsmøder hvor rol- len som dirigent kan debatteres.

• der følger udviklingen tæt på vort om- råde f.eks. lovgivningsinitiativer.

• der koordinerer aktiviteter og samar- bejde med beslægtede organisationer.

• der via sine medlemskaber af andre or- ganisationer kan hente inspiration til vort område.

• der bevidstgør orkesterdirigenter om deres betydning for amatørmusiklivet.

• der virker for en højnelse af den kunst- neriske kvalitet i amatørmusikken .

• der styrker dialogen mellem amatører og professionelle

Kom til Norge, min far!

Af Per Graversgaard

Kom til Norge, min far, så skal du se bjerge

Hvor udtrykket stammer fra, svæver vist lidt i det uvisse. Dog er det vel en hentydning til, at alting er lidt større deroppe. Undertiden også i mandolinsammenhæng, skulle det vise sig. Men i denne forbindelse betyder det også, som nogen nok har regnet ud, at nogle af de danske strengespillere har deltaget i en del aktiviteter i vort nordlige naboland i den seneste tid.

Det startede med et seminar den 25.-27. september for Norsk Mandolin og Balalajka Orkester Forening (NMBoF). Seminaret blev ledet af vor professionelle danske mandolinist Tove Flensborg og foregik i Bergen. Heldigvis indendørs, da Bergen har ry for at være en af de mest regnfulde byer (over 200 dage pr. år) på Europakortet. Og det svigtede desværre heller ikke denne gang. Kurset bestod, udover nogle tekniske øvelser, af indøvning af forskellige stykker fra vort eget repertoire, lige fra Mozart-danse, over originale kompositioner for mandolin, til engelske julesange. Der var omkring 15 deltagere til kurset, der blev afholdt i et privat hus. Udover musikken fik vi også set lidt byen, der trods regnen tager sig meget charmerende ud.

En lille måned senere, nærmere bestemt 23.-25. oktober, vendte vi tilbage til Norge. Dog denne gang til Oslo. Nu var det nemlig tid for årets hovedbegivenhed i det norske, nemlig NMBoF's store 30 års jubilæumskoncert. Koncerten blev afholdt i Iladalen Kirke i det nordvestlige Oslo. Og der var deltagelse fra alle dele af norsk strengemusik. Lad mig præsentere de deltagende ensembler: Bergen og Grim (nej, det har ikke noget med musikken at gøre, Grim er en bydel i Kristianssand) mandolinorkestre, Norsk Balalajka Orkester, Mandolaika Orkestret (mandolaika er en mellemting mellem balalajka og mandolin) samt Oslo Guitar Ensemble. Desuden deltog Tove og jeg i en sammensat gruppe med 4 mandoliner og 2 guitarer, der fremførte et værk af den italienske barokkomponist Gervasio. Koncerten var bygget op på den måde at hvert ensemble havde deres egen lille afdeling, hvorefter man sluttede af med et russisk nummer, hvor alle medvirkende (ca. 50 musikere) var på scenen. Alt i alt var det en vellykket og velbesøgende (3-400 publikummer) koncert. Også konferencieren var både professionel

Seminar i Bergen

og underholdende, idet han mellem præsentationerne viste sine store evner som bugtaler! Derfor kan man kun sige: det er fornøjeligt at holde weekend i Norge.

Sig tiden nærmer - julekoncert

Og så tilbage til vore hjemlige græsange. Tove Flensborgs Mandolinorkester spiller julekoncert i Bellahøj Kirke, torsdag den 17. december. Programmet vil bestå af alsidig blanding af mandolin- og julemusik. Blandt andet vil orkestrets sangsolist Lotte Walther Skytt fremføre 2 arier af Händel: "Lascia chio pianga" og "But who may abide" fra "Messias". Derudover vil man kunne høre engelske og danske julemelodier samt uddrag af orkestrets øvrige repertoire. Så vel mødt til julekoncert i Bellahøj Kirke.

DSO KONCERT- og BEGIVENHEDSKALENDER

17. december 2009 kl. 19.30

Bellahøj Kirke,
Frederikssundsvej 125A
Julekoncert m. Tove Flensborgs Mandolinorkester
Gratis adgang
Se www.bellahoejkirke.dk

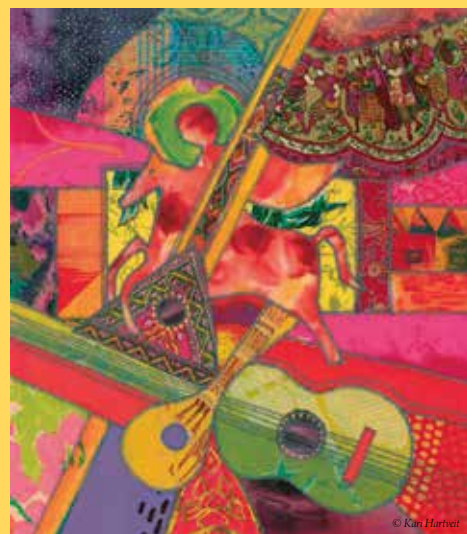
17. januar 2010 kl. 15

Rødovregaard v. Rødovre Kirke
Tove Flensborgs Mandolinorkester

14. marts 2010 kl. 15

Baghuset v. Ballerup Kirke
Magiba med solister
entré
Se www.magiba.dk

BALALAJKA - MANDOLIN - MANDOLAIIKA - GITAR ORKESTRE OG GJESTEARTISTER

ILADALEN KIRKE

Søren Jaabæksgate 5 (ved Kiellands plass)

Lørdag 24. oktober kl. 14.00

Billetter kr. 150/100 ved inngangen eller tlf. 908 29 295

Konsert, instrumentutstilling, kaffe/kake inkludert

Et hektisk år i DAO rinder ud

Aller først en stor tak til Hjørring Brass Band, Vejle FDF, Greve Ungdomsorkester og Lyngby Taarbæk Brass Band for de netop afholdte regionalstævner og DM for 1. div. brass band.

Regionalstævnerne i år indeholdt som bekendt en udfordring til alle orkestrene om at møde op med:

- et program der bedst muligt matcher orkestrets formodede potentiale og samtidig er
- et program med en klar sammenhæng og er
- et program der har en nyskabende karakter

Endvidere var der også indlagt en solistkonkurrence:

- op til og med 14 år
- fra 15 år og op

Intentionen med udfordringen og solistkonkurrencen var at give regionalstævnerne et mere konkret indhold, så de bliver til andet end bare en formsag, der handler om nødvendig kvalifikation til DM. Hermed ikke sagt, at alle orkestre ser regionalstævnerne som en kedelig nødvendighed.

Det er meget positivt at så mange orkestre tog udfordringen

op, hvilket resulterede i mange spændende koncerter. Men regionalstævnernes indhold kan selvfølgelig konkretiseres på en anden måde eller drejes i en helt anden retning. Hvis regionalstævnernes fortsatte eksistens skal sikres, tror jeg, at forandring og fornyelse er en tvingende nødvendighed, som den kommende bestyrelse i DAO skal tage meget seriøst.

Som et nyt initiativ har DAO's bestyrelse i samarbejde med de regionale teams udarbejdet et kursuskatalog for 2010. Dermed skulle det gerne for fremtiden være nemmere for alle interesserede at overskue hvilke kurser, der tilbydes, hvornår og hvor de finder sted. Kursuskataloget blev udleveret ved regionalstævnerne og kan ses i uddrag her i bladet. Det komplette katalog kan findes på hjemmesiden. Jeg håber I finder kurserne interessante og vil benytte Jer af dem.

Tak for mange gode musikalske oplevelser i år og på gensyn til flere og nye i det år som kommer.

Jeppe Uggerhøj, formand DAO

Velspillende byorkester triumferede i Spanien

Glostrup Byorkester er netop vendt hjem efter en succesrig orkesterrejse til Calella i Nordspanien.

“Det var første gang, vi var inviteret til at deltage i den lokale Oktoberfest, og sammen med Albertslundkoret opførte vi uddrag af ‘Mød mig på Cassiopeia’, hvilket blev rigtig godt modtaget af festens publikum,” siger Byorkestrets formand, Steen Jakobsen, der også fungerede som en glimrende rejseleder på turen.

De lokale arrangører glædede sig over Glostrup Byorkestrets repertoire, der adskilte sig fra den traditionelle “ølmusik”.

Byorkestret havde også tid til en byrundtur i storbyen Barcelona med en dygtig og vidende dansk guide. Vi besøgte de største seværdigheder f.eks. den berømte kirke, La Sagrada Família, der efter 100 år endnu ikke er færdigbygget samt området på bjerget Montjuïc, hvor det Olympiske Stadion og Miró-museet ligger.

“Vi opførte i alt fire koncerter, og højdepunktet var fredag aften, hvor vi toppede med vores helt egen koncert i festteltet, som var fyldt til randen med 2.500 gæster,” siger Byorkestrets dirigent, Bjarne Holm. “Der var en helt fantastisk stemning, og Byorkestret ydede deres absolut bedste, og med vores egen vokalist, Anne Dræby, som tog alle med storm”, siger Bjarne Holm.

Fra det skønne 24 grader varme spanske sensommervejr er Glostrup Byorkester nu hjemme i kulden igen og har allerede afholdt den traditionsrige julekoncert, den 21. november i Glostrup Bio.

Glostrup Byorkester
Erik Piil

Glostrup Byorkester spiller deltagerne i mål ved et stort Iron Man-arrangement på stranden i Calella.

Glostrup Byorkester leverer varen for fulde huse i Oktoberfestteltet i Calella.

Gladsaxe Pigegarde tilbage i DAO

Det var med stor glæde at redaktionen blev opmærksom på, at Gladsaxe Pigegarde igen er at finde i DAO's rækker. Interessesammenfald mellem garder og DAO's øvrige og nuværende orkestre er tydelige. Vi vil de samme ting: Løfte musikkundskaber til et højere niveau, forbedre unges udfoldelsesmuligheder og spille og lytte til musik.

Gladsaxe Pigegarde har gennem årene været på flere rejser i både ind- og udland. Ringriderfest i Aabenraa flere gange senest i 2004 og Herning indoor tattoo 2005. I 2008 gik gardens sommertur til Canada. Turen gik gennem de Canadiske Rockies for at slutte i Calgary. Her deltog pigerne i Calgary Stampede, hvor de opnåede en 3. plads i parademarch. Derudover er det blevet til en del TV-optagelser i bl. a. Pusterummet, Festplads i TV-byen, Under Uret, Snurre Snups Søndagsklub, Lille Nørd og DJ Alligator i KB Hallen.

Garden spiller også ved private arrangementer, firmafester, sportsbegivenheder og naturligvis juletræstændingen ved Gladsaxe Rådhus.

Gladsaxe Pigegarde deltager ved DM for bygarder afholdt af Landsgardeforeningen hvert andet år. Gardens harmoniorkester forsvarede igen i år 1. pladsen i koncertharmoni. Den titel har gardens harmoniorkester haft siden 1978, så den vil medlemmerne af gode grunde meget gerne beholde. Det lykkedes endnu engang at vinde kategorien harmonikoncert med en overbevisende sejr. Der var 5,5 point ned til 2. pladsen.

Garden har ligeledes deltaget ved VM i Kerkrade i kategorien tattoo og march. Her blev GP nr. 5 i parademarch ud af 43 korps.

Garden afholder hvert år en forårskoncert, hvor bl.a. Dario Campeotto har været solist, og en koncert med Tivoli Garden blev det til i 2006.

Orkestret har netop medvirket ved DAO's regionalstævne i Greve, hvor garden afsluttede en lang og god dag med en fin

og underholdende koncert. Orkestret ledes dagligt af Svend Kragelund, men ved koncerten i Greve blev garden dirigeret af André Nielsen.

Formanden for Gladsaxe Pigegarde, Joan Sørensen, udtrykker: "For mig er det vigtigste, at gardens medlemmer får nogle gode musikalske oplevelser, udfordres på tværs af instrumentgrupperne og får et godt socialt netværk. Jeg er utrolig stolt af pigerne og ydmyg i forhold til det, de præsterer."

Thomas Hovaldt

Gladsaxe Pigegarde blev stiftet den 30. maj 1970 som en selvejende institution beliggende i Gladsaxe Kommune med en bestyrelse bestående af 7 bestyrelsesmedlemmer, heraf en formand en kasserer samt 2 suppleanter. Bestyrelsen arbejder frivilligt og uden vederlag.

Gladsaxe Pigegarde består af 70 piger fra 9 år, som er fordelt på 4 orkestre (tambourkorps, harmoniorkester, fanfarekorps og tyrolerorkester samt et aspiranthold).

Til at undervise pigerne har garden ansat 9 professionelle aktive musikere og lærere.

Gardens musikchef og dirigent for harmoniorkesteret, Svend Kragelund, er desuden musikchef for Tivoli Garden.

Farvekombinationerne i uniformen er hentet fra Gladsaxe Kommunes byvåben; pigerne er et strålende og farverigt islæt ved enhver festlig lejlighed.

UBB – sommertur 2009

Tekst og foto af Joan Mikkelsen

DAO's Ungdoms Brass Band har været på sommertur, – og blev udover en række gode koncerter også velsignet med et fantastisk flot sommervejr !

Det hele startede onsdag den 5. august i Sønderborg. Her havde Sønderborg Kommune stillet den gamle koncertsal til rådighed – både til overnatning og sammenspil.

Torsdag bød på to udendørskoncerter ved Sønderborg havn i forbindelse med NOKA, søofficerernes årlige kadetstævne, hvilket betød byen havde et stort maritimt islæt ...

Fredag var det Gråsten, der nød godt af UBB's musik, hvor vi, efter at Livgarden havde spillet ved slottet, gav en times koncert på Bytorvet. Vejret indbød til grill, så grillmesteren fik gang i kullene, og det blev meget sent, inden den sidste gik i seng.

Lørdag morgen var der afgang med bus kl 7.15 mod Hamborg, hvor UBB i 36 °C's varme gav en superflot afslutningskoncert. Her var det Musikpavillionen i "Blumen und Planen", der dannede en meget fin og sommerlig ramme. Flere af publikummerne insisterede på at købe CD og DVD med dette brass band!

Vi var indkvarteret på Radisson hotellet lige i Hamborgs centrum. Så efter koncerten var der indkvartering, sen frokost og sightseeing i byen. Søndag formiddag bød en spadsertur til den historiske Sct Nikolaj Kirke, Landingsbrygge, Rådhuset m.m.. Herefter var bussen klar til at blive pakket, og vi var tilbage i Sønderborg igen kl 16.15.

UBB sommertur 2009.

Greve Ungdomsorkester fylder 10 år

Af Grith Hansen-Schwartz, dirigent

Ved dette skoleårs begyndelse var det ti år siden, at Greve Kommunale Musikskoles harmoniorkester så dagens lys.

Efter en længere periode hvor det uden held af betydning søgtes at optage nye elever i det eksisterende Greve Harmoniorkester, blev det besluttet at starte et helt nyt orkester – kun for børn og unge.

Prøvedagen blev sat til mandag, og tretten stole blev sat op den første dag. I starten var orkestret ikke særlig godt besat; men man må jo starte et sted, og af de tretten blev langt de fleste ved at spille i mange år, tre af dem er stadig med.

Der blev indkøbt nemme noder, der "lød af noget", og jeg arrangerede nemme "super-light" stemmer, så det var hurtigt at optage nye medlemmer efter kort tids undervisning. Filosofien gik nemlig ud på at blive mange hurtigst muligt, "snyde" eleverne med gode arrangementer (så det lød som om, vi kunne en masse, selvom vi rent faktisk ikke kunne noget) og så måske vigtigst af alt få en sammenholdsfølelse, der ville kunne få ethvert soldaterkompagni, der har været i krig, til at blegne af misundelse. Missionen lykkedes, og GUO blev hurtigt et travlt og velspillende orkester.

Hvert år starter orkestret sæsonen med en weekendtur til vores elskede Jomsborg. Jomsborg er et paradis – det ved alle, som har opholdt sig på stedet i bare fem minutter. 12 tønder land, egen skov, strand og kæmpehøje og gode muligheder for at spille både sammen og i grupper.

Men her bliver også hygget, løbet natløb, bagt snobrød og spist kage en masse. De store passer på de små – nogle gange er det også omvendt; kimen til sammenholdet bliver lagt her. Hvert år.

GUO er et konkurrencelystent orkester, ikke kun for at smage sejrens sødme, men egentlig mest fordi man bliver så god af at have så intenst et forløb – og så er der igen det dér med at have kæmpet sammen. Kraftanstrengelserne har nu også givet pote i form af pokaler. Orkestret vandt sin første konkurrence i 3. division i 2004. Sommeren efter var det sejr i Nyborg. Efter oprykningen til 2. division er det blevet til en meget flot 2. plads (2006) og en flot 3. plads (2008), begge med høje point. Målet er en dag at opnå de sidste attraktive point til 1. prisen og dermed kvalificere sig til 1. division; men vi slår os til tåls med, at vores storebror, GHØ, var 15 år om at nå dertil. GUO har udviklet sig med lynets hast og har nu stabiliseret sig på et godt niveau.

At orkestret er velspillende understreges også af, at ikke mindre en otte medlemmer er optaget på Kulturregion Syds talentlinje (Sydkystens Talentakademi). En enkelt er i år som det første GUO-medlem optaget på konservatoriet i København.

Men vellyd skabes ikke af en samling enkeltindivider – det er sammenholdet, det at alle løfter det bedste, de kan og den fælles klang, der kommer ud af det, der skaber resultatet. Uden dygtige og engagerede instrumentallærere og en venlig musikskoleleder var orkestret heller ikke nået dertil.

Medlemstallet har stabiliseret sig omkring de 45-50 medlemmer, og fødekæden er godt i gang med at producere nye. Fremtiden tegner lys for Greve Ungdomsorkester.

Det har været ti dejlige og også hårde og tidskrævende år. Men jeg glæder mig til de næste ti!

*Fra sidste års julekoncert i Johannes Kirken i Greve.
Foto: Grith Hansen-Schwartz.*

MUSISK CENTER ASKOV

- amatørernes eget center

VI TILBYDER;

- Indkvartering
- Forplejning
- Øvelokaler
- Koncertsale
- Og meget, meget mere, alt til rimelige priser

*Brug Musisk Center Askov
det er dit center!*

Musik Center Askov
Maltvej 1 - Askov
6600 Vejen

Kontakt: Musik Center Askov
Søndervej 7
2830 Virum
Telefon 45 85 48 42 Fax: 45 85 48 65
Mail: musik.center@mail.tele.dk
www.amatormusik.dk/musisk-center

MUSISK
CENTER
ASKOV

Samlet oversigt over DAO kurser i 2010

Lørdag den 6. februar kl. 10-16
Kursus med Ulf Nordlund: Orkesterskolen Ålborg

Lørdag den 13. februar kl. 10-15
Slagtøjs-kursus i Odense

Lørdag den 13. februar kl. 10-16
Euphonium og klarinet kursus i Ålborg

Onsdag den 24. februar kl. 19.30
VinterBrass i Ålborg

Tirsdag den 30. marts kl. 19.30
PåskeBrass i Ålborg

Lørdag den 10. april kl. 10-15
Fløjte og klarinet-kursus i Assens

Tirsdag den 6. juli kl. 19.30
SommerBrass 1 i Ålborg

Tirsdag den 13. juli kl. 19.30
SommerBrass 2 i Ålborg

Tirsdag den 20. juli kl. 19.30
SommerBrass 3 i Ålborg

Tirsdag den 27. juli kl. 19.30
SommerBrass 4 i Ålborg

Tirsdag den 3. august kl. 19.30
SommerBrass 5 i Ålborg

Lørdag den 11. september kl. 10-15
Tuba-kursus i Haderslev

Lørdag den 18. september kl. 10-16
SpilSammenTræf for børn og unge, Århus

Lørdag den 25. september kl. 10-14
Arrangementskursus med brug af SIBELIUS, Århus

Lørdag den 02. oktober kl. 10-14
Arrangementskursus med brug af SIBELIUS, Århus

Lørdag den 16. oktober kl. 10-14
Arrangementskursus med brug af SIBELIUS, Århus

Lørdag den 13. november kl. 10-15
Cornet/trp./flugelhorn og althorn-kursus i Sønderborg

Søndag den 14. november kl. 10-15
Instrumentalkurser for cornet/trp./flugelhorn, althorn,
tuba og tværføjte, Sejs

Torsdag den 30 december kl. 19.30
JuleBrass i Ålborg

Det Kgl.

I 2008 flyttede Det Kgl. Danske Musikkonservatorium ind i "det gamle radiohus" og fik nogle helt nye og fantastiske rammer til gavn for uddannelsen af udøvende musikere og af musikpædagoger.

Husets flagskib er naturligvis den flotte koncertsal, som DKDM nu deler med Sjællands Symfoniorkester. Men også resten af huset er temmelig imponerende med fine undervisningslokaler og mange øvelokaler.

I den forbindelse har der været talt meget om, at DKDM nu fik en unik chance for at åbne dørene udadtil og komme væk fra, hvad der har været opfattet som en lidt "selvtilstrækkelig og lidt elfenbens-agtig tillukket" institution.

Siden overtagelsen af de nye lokaler har der da også været en række tiltag for at lokke offentligheden herind. Komme og se hvad der foregår og være med til at gøre DKDM til et sted, hvor alle kan lytte, lære og være med i en række aktiviteter:

- Sidste år havde vi en "åbent hus dag" med koncerter i hele huset og en mulighed for, at gæsterne kunne overvære undervisningen.
- Vi har udbygget den årelange tradition med en såkaldt "lørdags-skole", hvor musikskoleelever og andre interesserede kunne komme ind på DKDM sammen med deres lærere og få undervisning af konservatoriets lærere.
- DKDM har haft et særligt "talentpleje-projekt" for bl.a. unge strygere. Vi har nu udvidet dette koncept og laver et egentligt "Juniorakademi". Optagelsesprøverne fandt sted for ganske nylig, og vi glæder os til at komme i gang. I første omgang kommer "Juniorakademiet" til at bestå af strygere og træblæsere. Men det er tanken, at der på sigt bliver et akademi for alle instrumenter, også sang. For DKDM er det vigtig at knytte et tæt samarbejde med musikskolerne og opsøge de talenter, som findes der. Det er en fornem og vigtig opgave for DKDM allerede fra starten at være til stede for de unge talenter og sammen med deres lærere hjælpe dem på vej.

Danske Musikkonservatorium

“blæser” dørene op

- Endelig har der været en meget stor koncertaktivitet med både skolekoncerter, kammerkoncerter, orkesterkoncerter o.m.a. De nye muligheder for indstudering i de forskellige sammenspilslokaler har også haft betydning for en hel del opsigende koncerter.

For at kunne sætte spotlight på særlige områder er vi nu også begyndt af have festivaler eller temadage. Her i efteråret har der således været afholdt en international orgelfestival med en lang række koncerter både rundt i københavnske kirker og på selve konservatoriet.

Det næste er et arrangement for alle “blæser-interesserede”, dvs. for instrumenterne, for repertoiret eller for musikerne. Dagen vil både indeholde familiekoncerter, koncerter med særdeles afvekslende indslag samt masterclasses med nogle af konservatoriets messing-lærere.

*Max Artved & Mogens Andresen
Træ- og messingblæser professorer på det
Kgl. Danske Musikkonservatorium*

TH.

FAMILIEDAG

på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium

Lørdag d. 5. december 2009 kl. 11.00-18.00

Konservatoriets Koncertsal

Julius Thomsens Gade 1, Frederiksberg

kl. 11.00 & 12.30

ROSENØRNENSEMBLETS BLÆSERE

Hans Henrik Ley: Fagotten der fik ondt i maven

Frederik Gislinge: Den ensomme tone

Sira Stampe, fortæller, og Charlotte Thaning, klaver

kl. 14.00

DKDM-BRASS MED GÆSTER

Værker af B. Britten, M. Andresen, S. Asmussen m.fl.

kl. 16.00

DKDM BIGBAND MED GÆSTER

Uddrag af Duke Ellingtons Sacred Concert samt værker af R. Strauss, P. Nørgård, P. Heise og M. Andresen

Gratis adgang til alle arrangementer

Rosenørns Allé 22 · 1970 Frederiksberg C · T: 7226 7226 · www.dkdm.dk

Foto: Christopher Adam

DET KONGELIGE
DANSKE
MUSIKKONSERVATORIUM

Bagterp Blæseorkesters tur til Celle og Lüneburg

Af Hanne Klim og Mogens Uffe Christensen

Hvert andet år drager Bagterp Blæseorkester med mænd og koner på tur syd for grænsen i fire dage både for at give koncerter, men også for at lege turister.

Bagterp Blæseorkester er stiftet i 1973 af lærere og forældre-kredsen på Bagterpskolen i Hjørring og består af kvinder og mænd i deres bedste alder. Vores dirigent er Gunnar La Cour, som selv er en inkarneret messingblæser og lærer ved Hjørring musiske Skole.

Turen var også i år i store træk tilrettelagt af vores sekretær Egon, som havde researchet og forinden gennemført ruten sammen med sin kone. Derfor blev der ingen ubehagelige overraskelser vedrørende hoteller, ligesom aftaler med offentlige instanser var på plads.

Den 10. oktober kørte vi i bus fra Bagterpskolen medbringende instrumenter og godt humør. Vi begyndte turen med en lille morgensang. Stemningen var god og afslappet, men forventningsfuld. Ved Pedersminde ved Århus holdt vi pause, spiste vore medbragte rundstykker og drak kaffe. Selvfølgelig holdt vi også pause ved grænseskioskerne, så vi kunne få "tanket op".

Knud Sonne, som er formand, havde fået til opgave at fortælle om det nordtyske landskab og specielt om hedearealerne syd for Hamborg. Det var et spændende foredrag. Mogens fortalte derefter om forbindelsen mellem Danmark og Tyskland blandt andet gennem Caroline Mathildes ægteskab med Christian 7. Senere blev hun dog landsforvist på grund af sin forbindelse med Struense og boede i 3 år på slottet i Celle.

Ved aftenstid nåede vi vort hotel i Celle, hvor vi kunne nå at få benene op før aftensmaden. Maden var lækker. Om aftenen kunne man gå en lille tur i omegnen og nyde vejret, eller man kunne hygge sig på hotellet.

Næste dag var det aftalt med turistkontoret, at orkestret skulle give koncert på torvet i Celle. Vejret var strålende, og mange publikummer stod og nød musikken. Flere var også henne for at spørge, hvor vi kom fra. Det blev en vellykket koncert, hvor vi blandt andet spillede dansk musik.

Efter en frokost på torvet, begav vi os på sightseeing i byen. Over internettet var der skabt kontakt til en dansk dame i Celle. Hun blev

Gunnar la Cour i spidsen for Bagterp Blæseorkester.
Foto Mogens Christensen.

vores guide. Vi mødte hende ved slottet, hvor Caroline Mathilde havde levet sine sidste dage. Derfra tog hun os med rundt i byen, viste os de ældste huse og fortalte på en morsom måde byens historie. Derefter var der lidt tid til at shoppe eller gå på cafe, før bussen hentede os for at bringe os til Hotel Tryp.

Lørdag begav vi os til Lüneburg, og på turen dertil fortalte Hans Jørn om de geologiske forhold og specielt om saltudvinding på Lüneburger Heide. På Torvet i Lüneburg blev koncerten også en succes. Igen var flere tilhørere henne for at høre, hvor vi kom fra.

Derefter kørte vi lidt uden for byen til Scharnebeck Schiffsbauwerk, der blev opført i 1969-1976. Derude oplevede vi et stort skib lastet med kul blive hejst 38 m i vejret ved hjælp fra mange stålwirer. Det var meget effektivt, for det tog kun fem minutter at hejse skibet fra Elben op til den øvre kanal. Imponerende.

Efter aftensmaden underholdt Orkestrets "Lille Orkester" med deres tirsdagsrepertoire. Det er imponerende, hvad man kan opnå ved at mødes tirsdag formiddag til kaffe og rundstykker.

På hjemturen søndag kørte vi gennem Flensburg, og til vores beundring kringledede vores chauffør bussen flot rundt i de gamle smalle gader i den indre by.

Vi nåede Bagterpskolen til aftalt tid. Rig på oplevelser med gode mennesker. Tak for det.

torsdag 3. december i aalborghallen

WIENERKLASSIK OG SENROMANTIK

dirigent: matthias aeschbacher / solist: søren rastogi

musik af beethoven, mozart, webern og strauss

torsdag 10. december i aalborghallen

VAGN HOLMBOE 100 ÅR

dirigent: tuomas ollila-hannikainen / solist: mikkelt futtrup

musik af carl nielsen og vagn holmboe

billetsalg: akkc.dk / mere information: aalborgsymf.dk

aalborg

symfoniorkester

Alexander på ti spiller sig til en første præmie i kategorien solister u.14 år. Greve 7. nov. Foto Torben Jensen

Glade og kåde Concorddrenge efter præmie-
overraskelsen. www.concordbrassband.dk

En sød og stolt Maria Schultz fanget i Lyngby med
førsteprisen for solister over 14 år, som hun vandt
sammen med Helleruplund Brass Band.
Foto Peter Hansen.

Ved DAO regionalstævne Brass Øst i Lyngby Kulturhus, vandt Frederiksberg
Gardens Brass Band prisen for bedste sammenhængende og nyskabende program.
Her modtager Dennis Aaberg Andersen et gavekort til Scandinavian Brass And
Woodwind og lige efter fik han vandrepokalen "Lyngby Prisen". Foto: Peter Hansen

Resultater ved regionalstævner og DM for 1. div. brass band 2009

Region Nordjylland

Bedste regionale orkester: Frederikshavn FDF, Morten George.
Programtema: Gud og fædreland.
Bedste solist over 15 år: Aage Møller-Pedersen, Eb bass, Bagterp Blæseorkester.
Solistnummer: Bass in the Ballroom, Roy Newsome.

Region Midtjylland og Syddanmark

Bedste regionale orkester: Sejs Blæserne, Jan Nørgaard.
Programtema: Vild med dans.
Bedste solist over 15 år: Simon Kjærgaard, Euphonium, Harmoniorkestret APO.
Solistnummer: Guapo Música, Simon Kjærgaard.

Region Sjælland og Hovedstaden, harmoniorkestre

Bedste regionale orkester: Gladsaxe Pige-garde, André Jensen.
Programtema: Tegnefilmsmusik.
Bedste solist over 15 år: Jacob Winkler, vibrafon, Greve UngdomsOrkester.
Solistnummer: A Tribute to Lionel, André Wagnien.
Bedste solist under 15 år: Alexandra Hansen-Schwartz, fagot, Greve Ungdoms-
orkester. Solistnummer: Lucy Long, A.F. Godtfry.

Region Sjælland og Hovedstaden, brass bands

Bedste regionale orkester: Frederiksberg Garden, Dennis Aaberg Andersen.
Programtema: Musik af de største Broadway
komponister gennem tiden.
Bedste solist over 15 år: Maria Schulz, Eb horn, FDF Hellerup Brass band.
Solistnummer: An Untold Story, Paul Lovett-Cooper.

DM for 1. div. brass band

1.)	Concord Brass Band, Russel Gray	94,4 points
2.)	Lyngby-Taarbæk Brass Band, Christian Schmeidescamp	93,9 points
3.)	Århus Brass Band, René Bjerregaard Nielsen	88,0 points
4.)	Nordvestjysk Brass Band, Kasper Knudsen	87,4 points
5.)	Silkeborg Blæserne, Henrik Juul-Pedersen	85,2 points

Red.

Greve Ungdomsorkester under ledelse af Grith Hansen-Schwartz ved
regionalstævnet i Greve den 7. nov. Foto Peter Jørgensen.

Med Brahms og Nielsen til Tyskland

Amatørsymfonikerne på turné

I snart mange år har vi i Amatørsymfonikerne haft tradition for at rejse til udlandet i efteråret for at præsentere vores musik under andre himmelstrøg og ikke mindst for at give os selv den oplevelse det er at rejse, bo, spise, snakke, grine, ja kort sagt være sammen i mange dage med musikudøvelsen som den store samlende faktor.

Mottoet for efterårsturen 2009 er dansk-tysk samarbejde eller rettere samspil, og det omfatter både deltagerne, de steder der spilles, og de værker der spilles:

Dansk orkester med tysk dirigent spiller dansk og tysk musik, og af de 2 solister er den ene naturligvis dansk og den anden tysk. Koncertstederne er Danmark og Tyskland. Det dansk-tyske program er en drøm for et symfoniorkester: Brahms: Tragisk Ouverture og dobbeltkoncerten for violin, cello og orkester. Dertil Carl Nielsens 2. symfoni "De fire temperamenter".

I orkestret har vi øvet på programmet i 2 måneder, og først dagen før afrejse møder vi Sebastian Krahnert, vores turnédirigent. Vi har en lang prøvesøndag sammen foruden prøver under turen. Sebastian Krahnert lægger ud med at tale engelsk til os, men bliver bedt om at tale tysk. Vi skal jo trods alt til Tyskland. Det gør han så en tid. Hans instruktioner en-

der nu med at blive på en blanding af tysk, engelsk og Askov-dansk.

Sebastian Krahnert er en forrygende dirigent, og vi arbejder energisk på at spille Brahms "mit fliegenden Fahnen". Nielsens koleriker skal spilles 'staccatissimo' sine steder, og flegmatikeren må ikke blive en bægersvingende deltager i oktoberfesten. Kommer én til at spille i en pause får han prædikatet: "frei aber einsam".

De 2 unge solister, Teresa Krahnert på violin og Jacob la Cour på cello, betager os alle med deres intense samspil og naturlige væremåde. Til de fleste af koncerterne har de endda overskud til at spille ekstranummer: Händel/Halvorsens passacaglia. Efter pausen tager de så plads i orkestret og spiller med på symfonien, og det er en stor fornøjelse at have dem siddende tæt på. Det løfter hele gruppens indsats.

Vi spiller koncerter i Musikhuset i Esbjerg – en Utzonbygning med en dejlig sal, i Neustädter Kirche i Erlangen, hvor der var isnende koldt til forprøven, i den pompøse Audimax-sal i Erfurts universitet og endelig i Volkshaus i Jena, som har en skøn akustik. Inden koncerten får vi at vide at det er en anerkendt og meget benyttet sal. Selv Berliner Philharmonikerne har spillet her – uha, det forpligter.

Vi rejser i en stor dobbeltdækkerbus med anhænger. Der er lange rejsedage, men vi nyder de smukke landskaber un-

dervejs, og der læses og snakkes. Alt går dog ikke efter planen. F.eks. kommer vi til at efterlade en stakkels bratschist på en rastepads nær Fulda. Vi kommer dog hurtigt i telefonisk kontakt, og han får et lift til nærmeste frakørsel, hvor vi venter. – Ja, bratschisten nåede bussen, men bussen nåede aldrig Jena. De tyske højdedrag bliver for meget for den, så den kæmper sig ind på en rastepads nær Bayreuth, hvor vi må vente i flere timer. At rastepadsen hedder Himmelkron kan vi så grunde lidt over. Enden på det bliver at bussen ryger på værksted, og vi bliver hentet af en ny dobbeltdækker, hvor alt fungerer perfekt. Selv den store ompakning af instrumenter og bagage er en leg for den nye chauffør. Jeg er vant til at køre for Jena Philharmonikerne, fortæller han.

Koncerterne bliver en tak bedre for hver gang, og afslutningskoncerten i Jena bliver en stor, varm oplevelse. Det er sidste aften, og vi fester på hotellet med mad, drikke og taler. Formanden holder tale for dirigent og solister, et orkestermedlem holder tale for formanden, og på et andet orkestermedlems forslag afslutter vi talerækken ved, som hyldet til dirigenten, at afsynge en septimakkord i håb om at den ufuldstændige akkord vil bringe ham tilbage til os en dag.

Bente Boje Lykken, Amatørsymfonikerne (violin).

Sommerstævnet 2010

Programmet for næste års sommerstævne på Askov Højskole er nu fastlagt og ser ud som følger:

Formiddage:

R. Strauss: Rosenkavaler-suite,
dir.: Jan Wagner

R. Schumann: Symfoni nr.1 op. 38
(Forårssymfoni)
dir.: René Bjerregaard Nielsen

Z. Kodaly: Sommeraften
J. Sibelius: Pelleas og Melisande
dir.: Claus Efland

Eftermiddage:

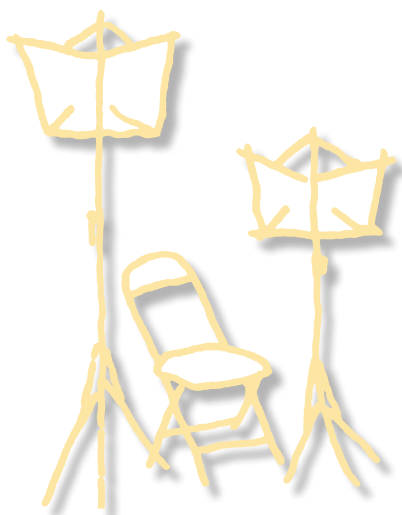
N. Rimsky-Korsakov:
Scheherazade op. 35
dir.: Jules van Hessen

J. Brahms: Symfoni nr.2 op. 73
dir.: Per-Otto Johansson
J. Haydn: Symfoni nr. 101 (Uret)
dir.: Jan Wagner

Tilmeldingsblanketter til stævnet udsendes fredag d. 29. januar 2010. Efter denne dato kan blanketter rekvireres fra Landssekretariatet for DAM, Rosenkrantzgade 31, 3., 8000 Århus, mod indsendelse af frankeret kuvert.

Flemming Sarroe/DAOS.

Nyt fra Centralnodearkivet

I løbet af det sidste års tid har der været stor tilgang af både orkester- og kammermusik til arkivet.

De største bidragydere har været *Fredensborg Bibliotek*, *Akademisk Orkester*, Kbh. samt *Birte Jørgensen*, Esbjerg.

Vi siger mange tak for bidragene!

Foruden 43 titler med kammermusik for forskellige besætninger er nedenstående sæt orkesterstemmer indgået:

J.S. Bach	Matthæuspassionen
H. Berlioz	Romersk karneval, ouv., op. 9
F. Berwald	Sinfonie Singulière
C. Debussy	Forspil til En fauns eftermiddag
Paul Dukas	Troldmandens lærling
A. Dvorak	Karneval-ouverture, op. 92
A. Glazunov	Karneval, ouverture, op. 45
E. Grieg	Sigurd Jorsalfar, 3 orkesterstykker
W.A. Mozart	Bastien e Bastienne, ouv., KV 50
Sv.E. Tarp	Lystspilouverture, op. 36
P.I. Tchaikovsky	Symfoni nr. 2, op. 17
R. Wagner	Parsifal, Langfredagstrylleri
R. Wagner	Tannhäuser, Gæsternes indtog på Wartburg
Hugo Wolff	Italiensk serenade

Noderne er nu indlemmet i samlingen og kan lånes på sædvanlig måde (send en mail til daos@mail.dk). Alle de mange værker, der er til rådighed, kan ses på www.daos-kataloger.dk

Morten Frøsig, nodearkivar, daos@mail.dk, tlf.: 75 82 84 05

Reparation · Nybygning · Køb · Salg

Violinbygger
medl. af mesterlauget

Erik Hoffmann

Tlf. 38 71 83 96

Hyltebjerg Alle 87 · 2720 Vanløse

violin@mail.dk

www.violinbygger.dk

„Årstider“ • Let musik for violin, klarinet, cello & klaver

Cellisten Bent Hannovers suite „Årstider“ („Seasons“) består af 15 melodiske satser for violin, klarinet, cello & klaver samt en cello solo. „Årstider“ kan spilles af de fleste amatørmusikere og er velegnet til undervisning i sammen-spil og som øvemateriale på musikskolerne - i fleksible instrumenteringer.

Nodematerialet består af et komplet partitur samt separate instrumenthæfter for Violin 1, Violin 2, Klarinet 1, Klarinet 2, Cello og Klaver.

Instrumenteringen kan varieres efter behag og behov, som f.eks.:

Violin-klarinet-cello-klaver
Klarinet-violin-cello-klaver
Violin-violin-cello-klaver
Klarinet-klarinet-cello-klaver

Stemmehæfter - pr. sæt kr. 380, -

Partitur, 65 sider - kr. 195, -

„En Julesuite“

De tre julesatser fra „Årstider“ er udgivet i separate hæfter:

Stemmesæt kr. 195, -

Partitur kr. 95, -

Læs mere om „Årstider“ på www.clarinet-cello.dk.

Gratis lydfiler med musikken kan rekvireres pr. e-mail ved henvendelse til

lenebenthannover@mail.dk.

Distribution: Kleinerts Musik Forlag as • www.kleinert.dk • Telefon: 43 71 19 30

NÆSTE KOR-72 STÆVNER 2010

BORNHOLM

5. – 7. FEBRUAR

J. P. E. HARTMANN: *FORÅRSSANG*
SAMT SATSER FRA SENESTE KOR72-BOG
JESPER GROVE JØRGENSEN

KØBENHAVN

BRAHMS 26. – 28. FEBRUAR 2010
MORTEN SCHULDT-JENSEN

ÅRHUS

JIM DAUS

6. MARTS

RYTMISK WORKSHOP

Stævneafgifter

1 dags stævne	125 kr.
Fredag-lørdags stævne	150 kr.
Lørdag-søndags stævne	175 kr.
Fredag-søndags stævne	225 kr.
2 x weekendstævner	300 kr.
Stævne med koncert	+ 100 kr.
Askovstævne ekskl. noder	175 kr.
Rabat til unge under uddannelse	
1 dag	75 kr.
øvrige	100 kr.
Ikke-medlemmer	+ 50 kr.

Se hjemmesiden www.kor72.dk

Tilmelding til Kor72 stævner.

Du kan tilmelde dig via www.kor72.dk eller alternativt benytte denne blanket, som indsendes til:
Kor72, Rosenkrantzgade 31, 3., DK-8000 Århus C

Fornavn(e):		Efternavn:	
Adresse:		Fødselsår:	
Postnr.:	Bv.:	E-mail:	
Tlf.:	Mobiltlf.:	Evt. tlf. arbejde:	
Stemmegruppe: ☐ sopran ☐ alt ☐ tenor ☐ bas			
Medlem af kor (navn):			
☐ Enkeltmedlem i Kor72 ☐ Korleder af Kor72 kor ☐ Medlem af SYNG ☐ Ung under uddannelse			
Jeg tilmelder mig følgende stævne(r): <i>(Der tages forbehold for maks. antal deltagere og stemmefordeling)</i>			
☐ Bornholm den 5.-7. februar 2010.	Instruktør: Jesper Grove Jørgensen.	Tilmelding senest: 8. januar 2010.	
☐ København den 26.-28. februar 2010.	Instruktør: Morten Schuldt-Jensen.	Tilmelding senest 20. januar 2010.	
☐ Århus den 6. marts 2010.	Instruktør: Jim Daus.	Tilmelding senest: 30. januar 2010.	

REDAKTØREN HOLDER ORLOV PÅ UBESTEMT TID!
Gertie Sjøen

Stævne på Bornholm

Forårslyrik i februar

J.P.E. Hartmann

Stævnets hovedværk er J.P.E. Hartmanns *Foraarssang* med tekst af H.C. Andersen, som – på sin gode ven Hartmanns opfordring – skrev teksten under et ophold i Paris. Kantaten er slutdateret 6. februar 1871, og 4. april samme år blev værket uropført af Musikforeningens kor og orkester under ledelse af Niels W. Gade. Det blev

Instruktør: Jesper Grove Jørgensen
Repertoire: J.P.E. Hartmann: Forårssang samt satser fra Kor72-bøgerne
Tid: Fredag den 5. februar kl. 19 til søndag den 7. februar kl. 16
Sted: Bornholms Amtsgymnasium, Søborgstræde 2, Rønne
Tilmelding: 8. januar

en stor succes og måtte genopføres et par uger senere.

På trods af både tekstlige og musikalske kvaliteter er værket sjældent opført i eftertiden. Det er jo – desværre – ikke hverdagskost at have et symfoniorkester til rådighed, men vi benytter her klaverversionen, som blev udgivet af musikforeningsvennen Axel Liebmann i 1875.

Udover *Foraarssang* vil satser om samme gode emne fra Kor72-bøgerne indgå i stævnerepertoiret.

Om instruktøren

Jesper Grove Jørgensen er uddannet kor-

og orkesterdirigent fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i København. Udover at være fast dirigent for Korret *Lille Muko* arbejder han jævnligt som dirigent for danske og udenlandske professionelle kor, bl.a. DR Vokalensemblet, og virker tillige som jurymedlem ved korkonkurrencer. Han underviser i kor- og ensembleledelse ved konservatorier og universiteter. Musikalsk spænder han vidt med dansk kormusik og det 20. århundredes musik i centrum.

Bent Mortensen

Julemusik i København 2009

Vi minder om, at der bliver julesang på Amagertorv 12. december, og alle korsangere inviteres til at deltage, såvel Kor72-folk som medlemmer fra andre organisationer.

Fremførelsen af traditionelle danske julesange og Christmas Carols bliver bakket op af en messingblæserkvartet, og Kasper Beck Hemmingsen dirigerer.

Korsangerne mødes til fælles prøve kl. 13 og optræder på Amagertorv kl. 16 og 16.30.

Noder udleveres ved prøven. Pris for deltagelse er 100 kr, unge under uddannelse ½ pris. Prøvested meddeles efter tilmelding, der foretages på hjemmesiden www.kor72.dk

Rosenknoppen og Jul på Slottet for kor Musik Bodil Heister

Jul på Slottet for blandet kor

Potpourri SATBdiv. + klaver
 Varighed ca. 8 min.
 Noder til download, se hjemmeside.
 Decembersang, Drillesang,
 Morgensang, Julesang
 Arr. Rasmus Thaarup

H.C. Andersen korhæfte

6 korsange for blandet kor
 arrangeret af Klaus Brinch
 betragtninger Johannes Møllehave
 Pris: Tilbud kr. 50,- + moms
 Stor rabat ved mængdebestilling.

H.C. Andersen sanghæfte

for sang og klaver med klaver-
 arrangementer og becifringer.
 10 sange af H.C. Andersen,
 1 af Piet Hein,
 4 af Sigfred Pedersen
 betragtninger Johannes Møllehave
 Pris kr. 80,- + moms

Bestil brochurer hos
Bodil Heister
 tlf. 35 38 47 58
bheister@post.tele.dk
www.bodilheister.dk

Stævne i København

Brahms: Fünf Gesänge

Morten Schuldt-Jensen

Instruktør: Morten Schuldt-Jensen
Repertoire: Johannes Brahms: Fünf Gesänge, opus 104
Tid: Fredag den 26. februar kl. 18.30 til søndag den 28. februar kl. ca. 16.30
Sted: København. Sted oplyses ved tilmelding
Tilmelding: 20. januar

Det er lykkedes at få en aftale med Morten Schuldt-Jensen om et korstævne i København. På repertoiret står værker fra 1800-tallet. Hovedværket på stævnet er Brahms' *Fünf Gesänge* til digte af Rückert, Kalbeck, Wenzig og Groth. Dette opus rummer satserne *Nachtwache I*, *Nachtwache II*, *Letztes Glück*, *Verlorene Jugend* og *Im Herbst*. De valgte satser er smukke og yderst udtryksfulde, og med Morten Schuldts kompromisløse og intense indlevelse i musikken vil der for stævnedeltagerne blive en spændende lejlighed til at opleve musikkens sjæl i disse inderlige Brahms-korsatser.

Endvidere skal der arbejdes med sange af Fanny Mendelssohn, en søster til Felix Mendelssohn. Fanny var ligesom

sin bror vidunderbarn, og hun havde et tæt samarbejde om musik med storebroderen. Fanny Mendelssohn har komponeret musik i mange genrer, bl.a. lavet mange sange. I arbejdsplanen på stævnet er der indbygget et hensyn til kirkesangere, idet prøven om søndagen først starter kl. 12.30. Den afsluttende åbne arbejdsprøve er kl. 16.

Om instruktøren

Morten Schuldt-Jensen er professor i kor- og orkesterledelse ved konservatoriet i Freiburg (Sydtyskland). Han var 1999-2006 korchef ved Gewandhaus i Leipzig og er her i landet især kendt for sit arbejde med Sokkelund Sangkor og Tivolis Koncertkor tillige med de mange

år som docent på konservatoriet og universitetet i København.

Han har gennem en årrække været gæstedirigent for bl.a. Danmarks Radiokammerkor, MDR Rundfunkchor, NDR Rundfunkchor og RIAS Kammerchor. Han stiftede og ledede fra 2001 det professionelle GewandhausKammerchor og er nu kunstnerisk leder og dirigent for "Immortal-Bach-Ensemble", et af Europas bedste vokalensembler.

Endvidere har Morten Schuldt-Jensen dirigeret en lang række danske og udenlandske orkestre, optrådt ved adskillige musikfestivaler og som Choir Master samarbejdet med en række dirigenter af højeste internationale klasse.

Bente Hanke

Workshop i Århus

“Workshop for alle nysgerrige korsangere - klassiske som rytmiske”

Få sat det rytmiske univers lidt i system!

Instruktør: Jim Daus
Repertoire: Cirkelsong, folktonesatser – rytmisk og klassisk
Tid: Lørdag den 6. marts kl. 10 - 17
Sted: Møllevangskolen, festsalen, Møllevangs Alle 20, Århus
Tilmelding: 30. januar

Denne workshop er for alle rytmiske og klassiske sangere, der har lyst til at prøve noget nyt med fokus på rytmer og improvisation! Dagen vil forme sig som en workshop, hvor Jim vil undervise, instruere og dirigere deltagerne – både med og uden noder. Man skal ikke have øvet sig på forhånd, og overraskelserne kommer i løbet af dagen.

Jim vil bl.a. arbejde med Circlesong, (Bobby Mc Ferrin inspireret) folktonesatser som fx. "To søstre" og "Göta" af Real Group.

Grib chancen for at arbejde med korsang på en anderledes spændende og sjov måde, hvor vi griber udfordringerne med at holde styr på: *toner, rytmer, puls, underdelinger, betoning og tekst* – som de kommer.

Om instruktøren

Jim Daus Hjernø er professor i rytmisk korledelse ved Nordjysk Musikkonservatorium og har lavet en mængde lignende arrangementer. Han er desuden dirigent for det semiprofessionelle rytmiske kor

VOXNORTH der på få år er blevet et af verdens førende vokalensembler indenfor genren Folk/World og Circle Songs.
 Lisbeth Gråkjær

Læs mere om Jim på www.nordkons.dk. (Nordjysk Musikkonservatoriums).

Jim Daus

Formanden skriver

Kære Kor72-medlemmer Hvorfor være medlem af en kororganisation?

Primært fordi musikken styrkes og kan blomstre, udvikle og udfolde sig gennem stævneaktiviteter. Disse stævneaktiviteter styrker og inspirerer medlemskorene både internt, og når der er tale om et samarbejde mellem flere kor – og ofte sker det også på tværs af generationer. Samtidig er organisationernes arbejde med til at styrke og synliggøre amatørmusikken.

Langt de fleste medlemmer i Kor72 er medlem i kraft af, at selve deres kor er medlem. Synger man ikke fast i kor, kan man have et enkeltmedlemskab.

Kor72 er stiftet den 11 maj 1972 ved en sammenslutning af amatørkor og enkeltmedlemmer over hele landet. Kor 72 har rundet de 7800 medlemmer.

Landsorganisationen tilbyder følgende til medlemmer

Musikalske aktiviteter i vers.: Stævner af kortere og længere varighed over hele landet med såvel klassisk som rytmisk repertoire, hvor det tilstræbes at tilbyde forskellige niveauer. Således er Askov stævnet for erfarne og meget dygtige korsangere.

KODA: Ved at indsende koncertprogram til Kor72's sekretariat fritages koret for afgift til Koda.

Tilskud: I Kor72's budget afsættes der årligt en beløbsramme til tilskud til følgende aktiviteter i vers.:

Enkeltkor kan søge om *tilskud* til weekend- eller 1-dags aktivitet med fremmed professionel instruktør eller stemmepædagog.

Der kan søges om *tilskud* i form af underskudsgaranti til professionel medvirken (musikere, solister m.v.) når mindst 2 medlemskor i fællesskab afholder en aktivitet, evt. med afsluttende koncert.

Korledere har mulighed for at søge *tilskud* til efter- og videreuddannelse i de tilfælde, hvor bl.a. kommuner, regioner og andre ikke yder tilskud. Der gives kontingentreduktion til unge under uddannelse.

Regler for ansøgning om støtte

Før aktiviteten afholdes, indsendes der ansøgning med budget og projektbeskrivelse. Ansøgningerne behandles løbende. Der kan højst søges om støtte til samme type aktivitet 1 gang pr. år.

Organisatorisk netværk

Kor72 er medlem af en række organisationer, som arbejder for at styrke vilkårene for amatørmusikken i både Danmark og internationalt. Via medlemskabet af Dansk Amatørmusik (DAM) tilgodeses bl.a. efter- og videreuddannelse af korledere, og DAM har også forskellige tilskudsmuligheder, som KOR 72 medlemskor kan søge. (Se DAMs hjemmeside via LINK fra vores egen)

Som medlem får man endvidere frit:

DAM-magasinet 4 gange årligt. Kor72 har sine egne sider i bladet. Udlånsarkiv: Fortegnelse over noder, de enkelte kor stiller til rådighed for udlån til andre kor.

På vores nye hjemmeside www.kor72.dk kan I læse yderligere under *Om Kor 72*.

Vi opfordrer i øvrigt til, at stævnetilmeldinger så vidt muligt foretages elektronisk via hjemmesiden.

Spørgsmål og ideer er meget velkomne og kan formidles via *kontakt* i menuen på hjemmesiden til formand: Lisbeth Gråkjær på mail adresse:

formand@kor72.dk

Jeg ønsker alle et inspirerende arbejde med kormusikken.

Lisbeth Gråkjær

Korkalender

12. december 2009

København

Kasper Beck Hemmingsen

15.-17. januar 2010

Askov-stævne

Øystein Fevang (Norge)

5.-7. februar 2010

Bornholm

Jesper Grove

26.-28. februar 2010

København

Morten Schuldt-Jensen

6. marts 2010

Århus

Jim Daus

29. juni-4. juli 2010

Nordisk Kor- og Kulturfestival

Nordklang 14

Århus

2.-3. oktober 2010

Sydsjælland

John Høybye

12.-14. november 2010

Horsens

Jens Johansen

Supplerende oplysninger kan fås på Sekretariatet for Dansk Amatørmusik hos Jonna Linneberg, tlf. 8619 8099, JOL@danskamatormusik.dk

Årets sommerstævne i Tønder

Danmark har skiftende årstider – heldigvis – for det faktum gør, at man lettere kan adskille dage og begivenheder, som har betydet noget i ens daglige tilværelse. Sådan en begivenhed er Kor72 sommerstævnet i Tønder.

Den, der skriver dette, er ikke "rigtig" veteran, idet jeg først begyndte at tage til Tønder for ca. 12 år siden, men det er blevet et fast punkt på mit sommerprogram, og ingen nok så tillokkende udenlandsrejser kan lave om på det!

Jeg vil forsøge at fortælle lidt om stævnet i år og på den måde måske formidle min begejstring videre til andre. Jeg deltog selv i den klassiske voksegruppe, dirigeret af Ragnar Rasmussen fra Tromsø.

Vi sang Leonard Bernsteins "Chichester Psalms", "Agnus Dei" af Samuel Barber samt "Alleluja" af Randall Thompson, altså udelukkende amerikansk musik – og det blev en rigtig god og stor musikalsk oplevelse. Ragnar er en fantastisk dirigent, som med stor energi og humor førte os ind i Bernsteins musikalske univers og i det hebraiske sprog, hvilket ikke var spor nemt! Men serveret med klingende norsk accent gik det! Gruppen var stor, 130 sangere, tror jeg, og der blev i løbet af ugen en god balance i koret. Jeg synes, vi den sidste dag leverede en pæn og velklingende koncert i Tønders Kristkirke.

Den anden voksegruppe blev ledet af Jens Johansen. De arbejdede med 80er hits og havde, så vidt man kunne fornemme, en rigtig god uge med en *meget* humorfyldt kompetent instruktør. Også den gruppe leverede en fin og munter koncert den sidste aften – herligt assisteret af Lars Bo på guitar, Martin Klausen på trommer og Allan på klaver.

"En megafed uge!"

En af de største oplevelser – for mig og mange andre – var dog ungdomsgruppen. Jeg havde selv et barnebarn med der. Han havde ikke været med, siden han for år tilbage var med i børnegruppen, og han havde, med egne ord "en megafed uge"! Gruppen blev dirigeret af Line Groth, som er meget ung – men hvilken dirigent! Repertoiret var helt ny rytmisk musik. De unge var utroligt velsyngende og meget "oppe på beatet" og Lines energi og musikalitet gjorde, at koret den sidste dag afleverede ikke bare en koncert, men et kor-show med bevægelse og mange sjove påfund.

Og så må jeg da ikke glemme børnegruppen. Den leverede – som sædvanlig – en ovenud fin præstation – et musikalsk eventyr: "Fra py til morgengry" – et drømmespil var det faktisk. Der var indlagt en halv snes sange, alle skrevet og komponeret af dirigenterne Kirsten Busk og Erik Bjørn Lund. Skuespil, sang, dans, scenografi og kostumer var helt i top. Så opførelsen i Tønders kulturhus blev igen en af dem, man vil huske længe.

Så vidt det musikalske indhold i grupperne, som selvfølgelig er det, vi kommer til Tønder for. Men alt det andet, morgen-

samlinger, korforum, måltiderne – hele det sociale liv på stævnet – skal også omtales, fordi det betyder så meget i helheden.

Uanset alder

Kor72 havde i år lagt morgensamling og aftenforum i hænderne på Johanne Bjerregaard, som med hjælp af pianist og instruktør førte os igennem de forskellige praktiske ting, afsyngning af morgensang (altid en, som børnene også kendte!), humoristisk uddeling af post etc., og i aftenforum instruktion i satser fra Kor72-bøgerne. En aften var der festlig folkedans med en sønderjysk instruktør og harmonikaspiller – en anden aften var afsat til "Singers unlimited", hvor alle mulige, ikke mindst unge, talenter havde en chance. Det var meget bedre end Talent-konkurrencen på DR tv! Jeg husker ikke mindst engelske madrigaler, fremført excellent af tre unge gutter fra Esbjerg.

Ja – hvad så mere – vejret var med os, kokkene lavede pragtfuld og varieret mad – vi hyggede os og sang om aftenen, traskede rundt i Tønders gader og butikker i middagspausen. Alt det var som det plejer, dvs. dejligt.

Men noget fornyelse var der alligevel. Jeg fornemmede, at der i år var blevet tilrettelagt forskellige nye ting, som lidt mere tilgodeså børnenes behov. For eksempel fik de hver aften læst historie i deres egen læsehule i et lokale for sig selv. Det var Anne Mette Johansen, der stod for det. Så kunne de voksne synge korsang imens! Ungdomsgruppen arrangerede også skattejagt for børnene en dag.

De unge havde deres helt eget liv i gymnastiksalen, hvor de fleste af dem sov, dvs. det var vist meget lidt søvn, der blev tid til! Men ingen tvivl om, at de havde det rart og sjovt med hinanden på alle tider af døgnet.

I det hele taget er det jo fantastisk, at man kan være en uge sammen med mennesker, der aldersmæssigt spænder fra 7 til 80 år uden at føle de sædvanlige generatilsforskelle. Vi hyggede os alle sammen, sang sammen, spiste sammen, snakkede og var glade.

Til slut et par ord om hele arrangementet. Kor72 har altid været eminent til at afvikle stævner, men jeg synes, der i år var nogle gode, nye tiltag, der lover godt. I foråret trådte en ny formand til, Lisbeth Gråkjær fra Beder. På en meget stilfærdig, men yderst kompetent måde var hun her og der og alle vegne, havde overblikket og var alligevel meget nærværende og imødekommende over for os alle. Det var med til at skabe en meget fin stemning – og hun blev godt bakket op af alle de andre bestyrelsesmedlemmer. Så selv for en gammel "stævnerrotte" var dette års sommerstævne en ny og god oplevelse.

Ragnhild Laumark

Stemningsbilleder fra stævnet

Nordisk Kor- og Kulturfestival 2010

Kom til Århus, der i dagene 29. juni – 4. juli vil summe af musik på Nordisk Kor- og Kulturfestival, der er en fornyelse af tidligere Nordklangstævner!

De mange workshops er selve rygraden i festivalen. Her bydes på en bred vifte af aktiviteter, så der er noget for enhver:

- Voksengruppernes workshops ledes af Stefan Parkman, Fredrik Malmberg og Lone Larsen (alle fra Sverige), Timo Nuoranne og (med damekor), Marjukka Riihimäki (Finland), Grete Pedersen (Norge), Michael Bojesen og Morten Schuldt-Jensen (Danmark).
- Ungdomskorene har deres egne workshops. Ungdomskor 1 ledes af Niels Græsholm, og Ungdomskor 2 – en gruppe for inviterede ungdomskor – har Pasi Hyökki (Finland) som dirigent.
- Endvidere kan i Workshop 3 vælges f.eks. Jens Johansen, Jim Daus (begge Danmark) eller Lone Larsen (bosat i Sverige) som dirigent.
- Tag børnene med! Der bliver 2 børnegrupper. Den ene er målrettet til de 9-13 årige, og børnene kommer til at lege teater under overskriften "Musikalsk Eventyr", den anden – for de 13-16 årige – er for lige stemmer, og der synges a cappella. Der bliver også aftenaktiviteter for børnene. Dirigenterne er henholdsvis Lotte Smidt-Petersen og Lone Gislinge, begge fra Danmark.

Udover de mange workshops bliver der bl.a. lunchkoncerter hver dag og tre profilkoncerter med kor i international topklasse.

Der synges i stilarter fra renæssance over folkeviser til rytmisk musik, og der er nok at vælge imellem!

Endelig kan festivalarrangørerne love gode oplevelser i festivalområdet. Århus med sine 300.000 indbyggere byder på både hyggeligt café-liv, parker, shopping etc. og på kulturoplevelser

– tag f.eks. på besøg i Aros Kunstmuseum eller kig ind i Den gamle by, hvor tiden skrues tilbage, så man fornemmer atmosfæren af bylivet, som det udfoldede sig på H.C. Andersens tid.

I festivalens fyldige brochure kan du orientere dig om de mange spændende aktiviteter, den store festival i Århus byder på.

Find flere oplysninger på hjemmesiden www.nkkf.dk.

Michael Bojesen

Lotte Smidt-Petersen
skal lave eventyr med
børnene

Syng din region

Syng din region, der er et tilbud til samtlige sangere i Region Midtjylland, er et indledende korprojekt til Nordisk Kor- og Kulturfestival. Initiativet forventes at tiltrække 400-500 sangere (børn, unge og voksne). Ligeledes forventes det, at en stor del af deltagerne er med på Nordisk Kor- og Kulturfestival som aktive eller som publikum.

Der laves en målrettet indbydelse til alle organiserede kor og enkeltmedlemmer i Region Midtjylland – 46 børnekor, 180 ungdomskor og 106 voksenkor er organiserede.

Specielt for disse sangere arrangeres der 2 øvelørdage inden festivalen under ledelse af festivalens kunstneriske leder, Carsten Seyer-Hansen, og projektkoordinator for *Syng din region*, Helene Eiler Ernst, i henholdsvis Herning for vestlige kor og Århus for østlige kor samt en senere samlet prøve og koncert for hele "regionskoret" i Viborg. I weekenden op til festivalen giver "regionskoret" en optaktskoncert i foyeren i Musikhuset Århus.

Repertoiret byder på en nordisk sommersuite med arrange-

menter for både blandet kor, kvindekor, mandskor og børnekor. Inden koncerten den 26. juni vil der som et festligt indslag være "Sang i gaden" gennem Århus.

Datoer for prøver og koncerter

01.05.2010 i Herning	Prøve for vest-sangere
08.05.2010 i Århus	Prøve for øst-sangere
12.06.2010 i Viborg	Koncert evt sammen med lokale kor
26.06.2010 i Århus	Koncert i musikhusets foyer, i forbindelse med andre optaktskoncerter

Stævneafgift: 100 kr inkl noder (børn unge under 18 år er fritaget for stævneafgift)

Projektkoordinator:

Helene Eiler Ernst, heleneernst@mail.dk, tlf. 27 12 58 13

Et efterår

*Forleden dag var luften fuld af voldsomt skrigeri.
En fugleflok fløj tæt forbi på træk, på vej, en bølget streg.
I græsset kerner overflod til børn og sultne mus,
et nøddegildes sprøde rus.
En mund, en nød i sammenstød.*

*Et brombærkrat med sortebær og tornes hvasse vagt
som stædigt værn og overmagt, så absolut og strengt forbudt.
Og jorden ør og endevendt med tung oktoberflid
parat til vintrens ventetid.*

*De brede fuglespor i fugtig mirabellejord,
en luft så klar og dyrebar. Hver dag så brun og løvfaldsgul
og selv foruden frugt står æbletræet lige smukt hver gang vi når et efter-
år.*

Eva Chortsen har skrevet denne tekst til en af DSFs satser, som mange kor har på repertoiret.

Dette efterår har budt på de flotteste farver nogensinde, og den varme sommer gav ekstra saft og kraft til løv og frugter.

Lau Michelsen

Lad os håbe, at vi mennesker også kan optage naturens energi og dermed generere et overskud til at gennemleve den mørke tid, hvor der for alvor tæres på ressourcerne.

Vintertid er øvetid, og alle korsangere træner flittigt til sæsonens koncerter. Jeg ønsker alle kor held og lykke med de forestående advents- og julekoncerter.

I det nye år gælder det for de fleste kor, at repertoiret til landsstævnet i Sønderborg skal læres, og jeg forudser fuldt hus til kurset den 13.-14. februar i Vandel, hvor Frans Rasmussen er instruktør.

Endvidere er der altid kor, der forbereder særlige koncerter, jubilæer og deltagelse i kulturelle arrangementer. Alt tyder på, at mandskorene stadig er en stabil faktor i det danske musikliv, og mange kor melder om tilgang. Som altid er synlighed og kvalitet de vigtigste faktorer i vores lille niche.

REGION

Formandsmøde i Horsens

I mødet den 22. november deltog repræsentanter for korene i Kolding, Give, Skanderborg, Vejle og Horsens

- Jørgen Møller orienterede om landsstævnet i Sønderborg 28.-30. maj 2010, om DSF-kurset i Vandel og opfordrede til, at man skriver om korenes aktiviteter i DAM-bladet.
- I forbindelse med en snak om hjemmesider, fortalte Erik Schlünsen, at man på Koldings hjemmeside kan gå ind og høre de enkelte stemmer til mange satser.
- Medlemstallet i korene ligger fra ca. 20 til ca. 40. Der er efterhånden en stabil dirigentsituation. Antallet af arrangementer varierer en hel del fra kor til kor. Fra Horsens med ca. 15 arrangementer om året til Kolding med omkring 50.
- Kontingentet udgør omkring 1.000 kr. årligt.
- Erik Schlünsen. mente, at DSF bør give økonomisk støtte til de enkelte kor, hvis de arrangerer et kursus.
- I Kolding arrangeres større koncerter, hvor man engagerer kræfter – som f.eks. Lene Siel og Jan Skov – til at deltage. Det er arrangementer, som i flere tilfælde har givet et stort økonomisk overskud, hvilket har medvirket til, at koret har kunnet købe sit eget hus.
- Kolding Mandskor har to kvartetter tilknyttet, hvor sangerne også er medlemmer af koret.
- Et fælles problem er nok, at gennemsnitsalderen i vores kor er temmelig høj.
- I forlængelse af Punkt 3 blev det fremført, at DSF-satserne er for ens, og at de burde være lysere. Der blev efterlyst nye og bedre satser. Hvis vi skal tiltrække nye og yngre sangere, skal der fornyelse til.
- Christian Hansen fortalte, at man i Vejle havde arrangeret en kammeratskabsaften, hvor hver enkelt sanger skulle medtage en potentiel sanger til en aften, hvor der blev sunget, så gæsterne kunne få lyst til at blive optaget i koret. Det gav 10 nye sangere.

Nyt fra Brønderslev

Af Jørn Bækgaard, "Frejdig" i Brønderslev

2. tenor Arne Andersen

I februar 2009 afgik vor kære sangerbror Arne Andersen ved døden, 87 år gammel – mæt af dage. Arne var aktiv i sangkoret indtil det sidste halve år og opnåede at være 2. tenor i 20 år. Selv om synet svigtede det sidste år, fortsatte Arne med at synge de sange, han gennem tiden havde lært udenad. Arne Andersens bortgang efterlader et stort savn for sangkoret "Frejdig".

Æret være Arne Andersens Minde

Æresmedlem Kai Møller

Æresmedlem, Kai Møller, Brønderslev kunne den 12. april i år fejre sin 90 års fødselsdag. Kai Møller er stadig aktiv sanger i sangkoret "Frejdig", Brønderslev. Han har været medlem i 67 år, og han håber at kunne være med til at fejre korets 100 års jubilæum i 2012.

Til lykke til Kai Møller

Med “Humpelen” for den skæve mund

Viborg Mandskor er langt henne i andet halvår af korets øveaftener og med flere nye sange på programmet.

Men gamle traditioner holdes i hævd, hvor Årsmødet sidst i august er start tidspunktet for den nye sæson. Her fortælles om korets status i forhold til afholdte og kommende arrangementer og den økonomiske situation, hvor intet var at frygte.

Aftenen fortsætter med fællesspisning og det hyggelige samvær. Forinden har man dog modtaget “Årets sanger”, der har måttet bøde for sin hæder med en gedigen frokost i hjemmet sammen med arrangementsudvalgets medlemmer. Og så er stemningen jo lagt.

Der kan også være optagelse af en ny sanger. I dette tilfælde var det Jørn Palsten, der efter en passende prøvetid skulle konfirmere sin værdighed som sangerbror. Dette sker ved et ritual, der traditionelt har været udført gennem mange år. Gamle skrøner vil vide, at der skulle virkelig bug til, for at gennemføre dette ritual. Nu er det mere humant. Der bliver udtalt nogle bevingede ord om aspiranten, hvorefter han må sætte Humpelen for sin skæve mund, som det står i den rituelle humpelsang:

Her står Humpelen for dig du gamle soldebror.

Tag nu Humpelen og sæt den for din mund,

og sæt den for din skæve mund

og drik den ud til glassets bund . . . .

Ja, ham vi hylde alle, for han er en rigtig sangerbror.

Vi ønsker dig tillykke – vi ser at du formår!

Humpelsangen synges af koret, og linien “drik den ud til glassets bund . . .” er med korisk vejtrækning lige så længe det tager sangeren om at drikke krusets indhold af ubestemmeligt mix.

En gave fra Lüneburg

Humpelen, som koret bruger i dag er oprindeligt en gave, som Viborgs daværende borgmester Karl Anker Jensen modtog af bystyret i Lüneburg, da der i 1992 blev underskrevet en venskabsaftale mellem Viborg by og Lüneburg. En deputation med borgmesteren i spidsen besøgte Lüneburg. Viborg Mandskor var inviteret med og gav flere koncerter i byen. Karl Anker Jensen overdrog senere Humpelen til mandskoret – til låns, som det hed. Her bruges den stadig flittigt. Men ender måske på muséet ad åre, når der skal føjes historie om Viborg Mandskor til Viborgs øvrige historie. Men foreløbig har koret jo klar sig gennem 145 år, så der kan vel være lange udsigter til, at Humpelen skal samle støv på hylderne.

Jørgen Hagsholm, sekretær, Viborg Mandskor

Med Humpelen for din skæve mund.

Ah...h....h....h.

Hadsten Sangforening fylder 115 år

Hadsten Sangforening er byens ældste forening og fejrer i år 115 års fødselsdag. Koret blev stiftet d. 14. oktober 1894 af en række handelsfolk og håndværkere fra den forholdsvis nye stationsby. Det startede med en note på Hadsten Håndværkerforenings generalforsamling, hvor der blev opfordret til “... at arbejde hen imod oprettelse af en Sangforening”. Visionen fra dengang lever i bedste velgående, selv om der har været forhindringer på vejen.

Blandt andet måtte foreningen i 1898 indstille aktiviteterne, da medlemstallet styrteddykkede. Men koret blev genstartet et par år senere som en selvstændig forening. Hadsten Sangforening er en fast etableret del af kulturen i byen og er bl.a. kendt for traditionelle julekoncerter i samarbejde med Hadsten Blandede Kor, nytårskoncerter i Hadsten og Hinnerup, samt forårskoncerter i Sløjfen. Foreningen har igennem årene leveret mange bidrag til de lokale revyer og er leverandør af både sangere og skuespillere hertil.

Koret har ved flere lejligheder haft besøg af gæster, som repræsenterer det ypperste indenfor sangkunsten. I 1944 havde koret i forbindelse med 50 års jubilæet besøg af den navnkun-

dige tenorbaryton Aksel Schiøtz, og vi har stadigvæk programmet fra koncerten, der blev afholdt på Østergades Hotel, hængende i foreningens lokaler på Granvej.

Ved dette års sommerfest med familie og venner, som danner optakt til en ny sæson, var foreningen begunstiget af et besøg af Aksel Schiøtz’ datter, visesangerinden Birgitte Grimstad. Baggrunden var, at et af korets medlemmer havde mødt Birgitte Grimstad på et højskoleophold. Da korets optræden med Aksel Schiøtz blev nævnt, viste Birgitte Grimstad stor interesse for historien, og hun gav straks tilsagn om at deltage i vores sommerfest, hvor hun sang to numre fra sit velkendte repertoire. Dagen efter afholdt Birgitte Grimstad en særdeles vellykket koncert i Sløjfen med omkring 100 tilhørere. Det var en unik oplevelse at møde en stor kunstner og et fint menneske.

Koret er ikke længere ‘lukningstruet’ som i 1898. Vi har et meget konstant medlemstal, og der er blevet plads til adskillige nye sangere de seneste år til erstatning for folk, der flytter eller af andre grunde må holde op. Der er to medlemmer i koret, som har været med i mere end 60 år, så der er både stabilitet og udvikling i det gamle mandskor i Hadsten.

På billedet modst. side ses Hadsten Sangforenings formand Frank Kornmaaler flankeret af de to alderspræsidenter, til højre Flemming Mortensen og til venstre Verner Kristensen.

Frank Kornmaaler, formand

Pludselig blev vi et radiokor

Håndværkerkoret i Nykøbing fik med kort varsel lov at promovere sig i 135 års jubilæumsåret. P4 Midt & Vest sendte fire timers radio fra Dansk Skaldyrcenter i Nykøbing, og her fik mandskoret lov at synge solen op. Det blev en rigtig god oplevelse for de cirka 35 sangere. Kort efter klokken seks var der morgenkaffe, kvart i

syv var der opvarmning, der samtidig var lydprøve, og koret kom på i den direkte udsendelse efter syv-radioavisen.

Vi sang i den store klækkehal, hvor lyden af rislende vand i de store bassiner med skaldyr lød i baggrunden. Og så fik både korleder Anja Brejner Højgaard, formand Anders Holmgaard og æres-

medlem Poul Madsen lov at sige noget i radioen.

En god reklame for korsang og især for mandskor, synes vi på Mors. Vi har oplevet en øget interesse for at synge, siden vi flyttede fra dagligstuen på et ældrecenter til Musikværkets store sal. Vi fik bedre plads, bedre akustik og en nyt flygel i stedet for det gamle klaver.

Senest har vi investeret i nyt dress i en mere uhøjtidelig stil end de hvide skjorter, røde slips og blå blazere, som gav mindelser om en flok veteraner på vej til soldaterjubilæum.

Man kan både se os høre os på www.dr.dk/regioner/vest. Besøg også korets hjemmeside <http://haandvaerkerkoret.dk/>

Anders Holmgaard, Nykøbing Mors

Poul Madsen, som har været i koret i 57 år, interviewes af studieværten Connie Pedersen.

Håndværkerkoret i nyt dress!

Ribe Mandskor i 150 år

Mandskorene i Danmark har dybe rødder og lange traditioner. Det hører efterhånden ikke til sjældenhederne, at et kor runder 150 år, som det er tilfældet i Ribe i 2010.

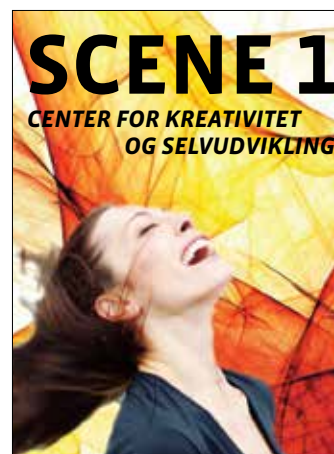
Samtidig hermed fejrer Ribe sit 1300års jubilæum, og i den anledning har mandskoret fået skrevet ny en hyldest til Ribe,

til musik af Bo Gunge og med tekst af Søren Mulvad. Dette korværk opføres ved en stor koncert i Ribe Domkirke lørdag den 8. maj, hvor mindst 14 kor deltager. Endvidere opføres dele af Faurés Requiem.

Forberedelserne til jubilæet har været præget af mange aktiviteter – et weekendkursus med Robert Sund, en koncertrejse til Holland og en kursusdag med Karsten Mach, der forstår sig på stemmedannelse.

Ribe Mandskor har 48 medlemmer og er godt rustet til de forestående begivenheder.

Claes Sivertsen

**STEMMENS
KRAFT**

**1 årig
Stemmeterapeutisk
Uddannelse**

**start 11. februar 2010
7 moduler x 4 dage**

www.scene1.dk

Imellem Esbjerg og Fanø...

1-3. maj 2009 var koret Facett på en lille koncerttur til Esbjerg og Fanø. Foruden koret deltog også 3 musikere på hhv. klaver, bas og trommer, så bussen var godt fyldt op med korsangere, musikere, bagage og instrumenter.

Vi startede fredag morgen fra Taastrup og kørte med et lille morgenkaffestop undervejs ellers direkte til Vadehavet. Her slog vi lige et smut ud for at kigge på de flotte store figurer, som er blevet Esbjergs nye, imponerende vartegn. Derefter til hotel Ansgar, hvor vi blev indkvarteret. Nu var der tid til at kigge på Esbjerg og spise lidt frokost i byen, inden vi mødtes for at øve koncertprogrammet. Vi havde til turen sammensat et blandedt rytmisk program, bl.a. lidt der illustrerede turen til Jylland: *Godmorgen lille land, Jylland mellem tvende have* og Jens Rosen-dahls vise om 2 måger der netop færdes i Vadehavet ved Esbjerg og Fanø, – derudover uddrag fra musicals som *Chess*, *Atlantis*, *Phantom of the Opera* og *Cyrano*. Om aftenen spiste vi en dejlig middag på hotellet og havde en sjov aften sammen med optræden på slap line – der kommer hele tiden nye talenter frem i koret.

Næste dag mødtes vi med det lokale Ese-kor for at øve sammen og afholde en lille workshop. Hver dirigent havde valgt et nummer, som ingen af os kendte på forhånd, som vi nu skulle lære og desuden skulle vi øve 2 numre sammen, som vi dog havde øvet hjemmefra. Der blev arbejdet hårdt, men vi nåede igennem det hele. Om eftermiddagen havde vi så vores første fælles koncert på Kulturskolen i Esbjerg. Desværre var noget af pressematerialet gået forkert, så der var ikke så mange publikummer, men de, der var der, klappede godt til – vi havde heldigvis også enkelte supportere (læs: mand/kone/samlever) med, og der var endog nogle, der have familie i området.

Om aftenen havde Ese-koret booket en lille restaurant i det

nye musikhus til hyggeaften. Den lå smukt med udsigt over havnen, og vi havde en hyggelig aften med god mad og optræden. Der var stor koncert i Musikhuset med "Danser med drenge", så i deres pause sang vi lidt for nogle af gæsterne her! – det kunne måske skaffe lidt nye sangere til Ese-koret, som desværre p.t. ikke havde nogle herrer i koret.

Næste morgen pakkede vi alle instrumenter, bagage og kor i bussen og satte kursen mod færgen til Fanø.

En af damerne fra Ese-koret ventede på os på den anden side og guidede os rundt på en lille tur på øen – ned på stranden, hvor vi kunne køre med bussen, til øens højeste punkt og til Sønderho. Så satte vi igen kursen mod Nordby og skulle her spise vores medbragte madpakke (som hotellet havde sørget for). Det småregnede lidt, så vi gik ind i et missionshus ved siden af kirken. Det var vist ikke blevet benyttet i meget lang tid, og der var ikke tændt for vandet, men så var der heldigvis toiletter m.m. ved kirken, så vi overlevede.

Vi sluttede så af med en koncert i Nordby kirke, hvorefter vi satte kursen mod Taastrup igen. Trætte og mætte af indtryk. Med en god følelse af, at vi havde lavet nogle gode koncerter og også havde haft det rigtig sjovt sammen. Vi rejser normalt til udlandet, men havde altså denne gang valgt at blive i Danmark, som jo bestemt var lige så godt – det vigtigste er at komme af sted sammen. Det betyder rigtig meget for det sociale sammenhold i koret. Til næste år vil en del af os rejse sammen til Nordisk Kor- og Kulturfestival i Århus, så regner vi med at tage af sted alle sammen i 2011 på en ny korrejse.

Irene Hansen, Facett

MasterClass VII i Unge Stemmer

DEN KROPSLIGE GLÆDE I SANGEN

Herning 5.-7. marts 2010

www.ungestemmer.dk

“Vollendet ist das große Werk”

Når dette blad læses, har Danske Folkekor afsluttet det projekt, der efter at have været varslet i et par år, kulminerede den 4. oktober 2009 med en koncert i Viborg Domkirke: Skabelsen. Andre giver deres mening om arrangementet og det kan læses dels i dette blad og dels på hjemmesiden www.folkekor.dk/skabelsen. Ingen tvivl om, at det var en stor oplevelse. For arbejdsgruppen var det også en stor post, og en befrielse at tingene lykkedes så godt. Det giver en masse erfaring til arbejdet i den hjemlige kreds at være med i et landsdækkende projekt, hvor mennesker med forskellige indfaldsvinkler til sådan et arbejde skal nå sammen i et fælles projekt. Evalueringen i november vil give nogle tip til en kommende arbejdsgruppe om et nyt, stort projekt.

Efter stormen er der stille. Samtidig nærmer julen sig med sine traditionelle julekoncerter i rådhus haller, kirker og andre offentlige steder, hvor kor enkeltvis eller i store samlinger præsterer en masse god musik og korsang. Der er ikke

tradition for at Musikmagasinet reklamerer med enkeltarrangementer, men via Danske Folkekors hjemmeside kan man komme til de enkelte kors hjemmesider og dér se, hvad koret foretager sig i den kommende tid. Der er temmelig sikkert et eller andet kor, der i din nærhed laver en koncert, du vil få glæde af – enten som tilhører eller som deltager i koret.

Danske Folkekors hjemmeside – folkekor.dk – opdateres løbende, og formandens nyhedsbrev udsendes til Danske Folkekors kontaktpersoner, når der er specielt nyt.

God vind med julens koncerter!

Carsten Madsen
Danske Folkekors redaktør

Forårsstævne 2010 Vestjyske Folkekor

Vestjyske Folkekor afholder Forårsstævne i Spjald Kulturhus den 13. marts 2010. Dirigent er Erik Sommer.

Der er forprøve 18. januar og 22. februar 2010. Vi øver i Spjald Kulturhus kl. 19.00 – 22.00.

Tilmeldingsfrist er 7. december 2009!

Læs detaljer om indhold, priser og tilmelding på www.vestjyske.folkekor.dk under arrangementer.

Kontakt også gerne Vestjyske Folkekors formand, Annette Fousing på mail vestjyske@folkekor.dk eller på telefon 97 11 82 86.

 noder.dk

noder.dk - ny webshop

Vi mener det alvorligt når vi siger at vi vil være **Danmarks største og bedste nodehandel!** Vores nye website er første skridt på vejen. Vi tilføjer nye titler hver uge og har løbende kampagner med gode tilbud.

Opret konto og tilmeld dig nyhedsbrevet - så er du med på noderne!

Vi forhandler alt inden for
Noder
Sangbøger
Musiklitteratur
CD'er
Tilbehør
Småinstrumenter

Har vi det ikke på lager, skaffer vi det hurtigt hjem!

Studerende får 10% rabat

Mængderabat på store bestillinger til f.eks. kor

Aarhus musik - noder.dk
Englandsvej 9 kld. - 6700 Esbjerg | Tlf.: 86 13 66 55 | info@noder.dk

Med Herlufsholmkoret til Prag og Wien

Mandag

Britt og Erling syntes, at koret skulle ud at rejse, og valget faldt på Prag og Wien. Gennem gode kontakter fik de fat i Michael, en Tjekkisk rejsearrangør med korrejser som speciale. I løbet af vinteren 2008-09 fik de sammen med ham strikket et spændende program sammen, og mandag den 18. maj 2009 kl. 05.30!! afgik 59 forventningsfulde rejsedeltagere med bus fra Næstved med kurs mod Kastrup. Efter en kort flyvetur var vi i Prag hvor vores gode arrangør Michael modtog os. Vi blev uden tøven kørt på sightseeing i Prag med borgen som højdepunkt. Herefter indkvartering på hotel og hastigt videre til aftenens program, der stod på sejltur på Moldau med buffet og sigøjnermusik i høj klasse.

Tirsdag

Tirsdag videre mod Wien – mod Kloster Neuburg, en forstad til Wien hvor vi skulle bo de to næste dage. Turen forløb dog ikke helt som vi kunne ønske, eftersom et kontingent tjekkiske færdselsbetjente var fast besluttede på at undersøge vor bus med henblik på køre-hviletidsbestemmelser. Dette var en alvorlig sag der krævede lange telefonsamtaler med kontorer i øst og vest, hist og pist – stakkels chauffør. Der gik vel halvanden times tid med dette før betjentene, tydeligvis stærkt oprevne over intet at finde måtte lade os køre videre – men vi fik da strakt eller "lettet" benene.

Onsdag

Onsdag var det igen tidligt op, og på nogle timers sightseeing i Wien med en superguide, hvor vi så bare lidt af hele den prægtige indre ring med de storslåede bygninger fra Wiens tid som hovedstad i det Østrig-ungarske kejserrige, og sidst – men ikke mindst – Belvedere, regentens sommerresidens med udsigt over Wien og de omgivende bjerge. Pyh-ha, men vi måtte ile videre til Schönbrunn – Wiens svar på Versailles – hvor vi havde en kort rundvisning før vor første koncert i slotskapellet. Der var ikke meget tid til omklædning og prøve, så der var stress på, men til alles glæde blev det en rigtig god koncert. Herfra om aftenen satte vi kurs mod Musikverein – kendt fra bl.a. Nytårskoncerterne. Her skulle vi overvære en Mozartkoncert. Musikerne var klædt i dragter fra Mozarts tid, og instrumenteringen fulgte stilen. En dejlig aften med både orkestermusik og Mozart-rier.

Torsdag

Torsdag satte vi kursen mod Melk, kendt for sit kloster og kirke. Det var meget interessant, og meget katolsk. Især kirken var et orgie i guld og sølvornamentering. Der var ufattelige rigdomme samlet på et sted. Vi havde et par timer til rådighed i Melk, inden vi skulle på sejltur på Donau. På båden fik vi gode pladser på øverste dæk hvor vi kunne nyde de flotte udsigter, trafikken på floden, det kolde øl og hinandens selskab. Vi sejlede med til næste "stoppested" en times sejlsads fra Melk, hvor vores bus ventede på os.

Nu var det tid at forlade Østrig, og turen gik gennem det smukke Bøhmiske landskab mod Cesky Krumlov, også en World Heritage town med en unik beliggenhed i en stor, men snæver slyng-

ning af Moldau. Her blev vi, efter noget besvær, indkvarteret for de næste to nætter. Det viste sig nemlig, at hotellet ikke rådede over tilstrækkelig sengeplads til alle, selv om der tidligere var givet udtryk for, at det ikke var noget problem. Det endte med, at nogle måtte ud i byen og bo. Andre måtte rykke ind i privaten, men det lykkedes til sidst. At hotellet ikke var gearret til så stort et selskab viste sig senere under aftensmåltidet hvor der var knaphed på service og kun en pommes frites-koger, så det tog sin tid at af-fodre hele koret, men alt blev klarer med godt humør, for hotelværtten var en både venlig, hårdt arbejdende og særdeles fremkommelig person.

Fredag

Fredag gik det løs med sightseeing i Cesky Krumlov – en gammel by beskyttet af borgen højt oppe, og på tre sider af Moldau. Der var en overdådighed af gamle huse og bygninger, krogede gader og stræder samt en mængde turistbutikker og værtshuse med koldt Tjekkisk øl. Efter aftensmad og omklædning holdt vi koncert på slottet Cerveny Dvur – vel nok turens bedste og mest besøgte koncert.

Lørdag

Lørdag igen tidligt op og tilbage til Prag hvor vi havde et par timer til rådighed, før vi skulle have korprøve og koncert i Sct. Nikolaskirken på Prags Rådhusplads – igen en god og velbesøgt koncert. Om aftenen var vi i Statsoperaen, hvor vi havde den store oplevelse at overvære Verdis *Aida* – en rigtig dejlig aften.

Søndag

Søndag, sidste dag på turen, fik vi en afsluttende sightseeing i Prag, hvor vi så Den gamle bydel og Karlsbroen inden vi drog til lufthavnen, godt trætte og udmattede – en uforglemmelig uge fuld af indtryk og travlhed og i strålende solskin.

Korsang med stegt flæsk og persillesovs

Et samarbejde mellem Astrup Menighedsråd og Forsamlingshus, gjorde at vi - HJØRRING FOLKEKOR, som består af 25 sangglade damer, dirigeret af Kristina Hansson, var inviteret til at synge i Astrup Forsamlingshus, tirsdag d. 6. oktober, hvor betalingen bestod i stegt flæsk og persillesovs med kartofler og rødbeder.

Arrangementet begyndte med en lille fyraftensandagt i Astrup Kirke kl. 17.00, hvor de af korets medlemmer der havde lyst også deltog. Derefter gik vi over i Forsamlingshuset, som heldigvis ligger lige overfor kirken, da der i mellemtiden var blevet regnvejrs. Arrangementet var for de lokale beboere fra Astrup og omegn, som for et beskedent beløb, kunne erhverve sig et måltid varmt mad, sammen med en hyggelig nabosnak. Dertil vores skønsang og fællessang.

Da alle var bænket og vi hver især havde købt vin, øl eller vand, sang vi en fællessang. Derefter kom den stegte flæsk, lavet som vor mor lavede den, på anretterbordet, og der var nok af den, så vi kunne bare forsyne os. Kokken havde været i gang med at stege flæsk siden kl. 11.00. Stor ros til hende.

Efter at bunden var lagt, sang vi vores første afdeling, som det så ud til at falde i publikums smag. Vi sang blandt andet

“Sensommervise” af Finn Jørgensen arrangeret af vores korleder. Endnu engang gik vi til flæsket, med kaffe og småkager til dessert.

Det var nu tid til vores anden halvleg, hvor vi blandt andet Susanne Lanas “Hvis tårer var guld” og den kunne man-ge synge med på. Elvis blev heller ikke glemt, da vi fremførte “Can’t Help Falling In Love With You” fra vores ungdom. “Irish Prayer” var vort slutningsnummer. Først sang vi et vers på engelsk, derefter fulgte teksten på dansk, som fællessang, da den danske tekst, var blevet delt ud ved bordene.

Vores korleder fik sig en lille beundrer, Marie på 4 år. Hun holdt sig til Kristina flere gange i aftenens løb. Viste hende sin slikpose, så beundrende på Kristina ved klaveret, så selvfølgelig blev hun bedt om, at overrække Kristina blomster efter koncerten. Da Kristina gik hen til sin plads, hev Marie et af de

andre kordlemmer i blusen og sagde; “I er de bedste i hele verden til at synge!!” – SÅDAN! Vi må have ramt plet hos hende. Måske et kommende kordlem – vi må holde forbindelsen varm.

Det var alt i alt en hyggelig og positiv aften, som vi fra koret gerne gør om, tør jeg godt sige.

Hanne Klim, Hjørring Folkekor

BODIL HEISTER

**JUL PÅ SLOTTET
• SUITE •**

Mangler du ideer til din julekoncert?

Så bestil suiten over de kendte melodier fra den populære julekalender.

JUL PÅ SLOTTET

Harmoniorkester/Brass Band
Salonorkester/Skoleorkester
Symfoniorkester

**Musik Bodil Heister
Arr. Mogens Andresen**

Bestil brochurer hos
Bodil Heister
tlf. 3538 47 58

bheister@post.tele.dk
www.bodilheister.dk

Hjørring Folkekor ved en tidligere koncert

En dag i den 7. Himmel

Det er noget af en overskrift, men når man er til Workshop kan man føle sig sådan, så dejligt er det at synge sammen med andre sangere i et stort kor.

Fem sorte streger på et stykke papir. Strengen starter med et kryds og noget dulder, og hvad er det for en tingest? Nogle cirkler enten fyldt ud eller bolde-lignende tingest som er på stregerne. Hvad kan det bruges til, og hvordan læses det, så at man for noget ud af det? Jo, det er noder, de kan spilles efter, eller man kan synge en sang enten alene eller i et kor! Det var sådan nogle sider vi fik udleveret i hæftet, da vi mødte op til Workshop d. 31. oktober 2009.

Workshoppen blev en realitet

Sidste år i Vestjyske Folkekor blev et barn født: *Workshop*. Vi var meget spændte på at læse evalueringssedler fra dagen, om det var noget vores medlemmer ønskede skulle gentage sig. Dette måtte vi jo indrømme at det var det, så barnet skulle døbes i år, hvor vi gjorde det til en tradition.

Da der skulle vælges dirigent, var vi ikke i tvivl om at vælge Sisse Skovbakke. Har man noget rigtig godt musik til sådan et arrangement, så giver det lige prikken over i'et. Vi valgte pianist Ronnie Olesen og på bas John Skou, og havde nogle rigtige gode lokaler i Folkets Hus i Struer.

At synge sammen med andre i kor er bare vidunderlig, og giver en utrolig livsglæde. Ja, det giver lidt ekstra kulør til hverdagens arbejde rundt i korene, og nyt stof for korene at arbejde videre på hjemme hos dem selv.

Til det sidste var der spænding om, om det nu også var et ønske fra vores sangere, at vi skulle afholde sådan en dag. 85 procent af deltagerne havde jo ønsket det sidste år. Da vi havde talt de tilmeldte op var der 82 sangere, og der var 8 kor ud af vores 12 kor i kredsen som var repræsenteret. Det er flot og dejligt at der er opbakning til de arrangementer, vi laver.

Krævende program

Dirigenten havde valgt programmet, som for nogen var noget krævende: Trad. irsk salme: *Be Thou My Vision*. – En typisk, irsk folkemelodi med både storhed og et strejf af melankoli i et enkelt, 3-stemmigt arrangement. Let at synge, smyger sig i ørerne, beder om at blive sunget inderligt og med omhu. Den kan få det bedste op i selv en ikke så rutineret korsanger.

8.sats fra Karl Jenkins' *Adiemus*: *Kaya-*

ma. – Det rytmiske aspekt er vigtigt her, og præcision må der til! Det kræver en helt anden måde at synge på, mere power og mindre "velklang", men resultatet er fuldt af energi og rykker fremad.

Bjørn Colstrup/Erik Sommer: *December-sang* – en eftertænksom tekst til en rolig melodi i rytmisk stil. Ikke svært at få til at lyde godt, men teksten skal der arbejdes med – god og stærk poesi skal ikke lide under en lidt småjusket artikulation, blev der sagt!

Lillebjørn Nilsen/Gunnar Eriksson: *Danse, ikke gråte nå* – anderledes lydbillede, nærmest collageagtigt! Små byggeklodser i form af ostinater sættes sammen til en helhed, hvor sangerne faktisk får lov at bestemme noget selv (jo, jo!!), til gengæld er det vældig uvant og kan frembringe nogen skepsis blandt sangerne! Men kun indtil de opdager, at den slags sandelig også kan læ-

res med lidt øvelse og gå-på-mod – så er det en ny og utraditionel, men ikke kompliceret musikoplevelse til julekoncerten hjemme i kirken, bare vent og se ...

Vi havde besøg om eftermiddagen af den lokale avis Holstebro/Struer Dagblad, hvor der kom en journalist og en fotograf. Det er altid dejligt at få omtale i pressen om vores kreds og ikke mindst Danske Folkekor.

Det lokale kor Side By Side havde hjulpet med praktiske ting, og nogle damer overraskede med hjemmebagt brød til alle til kaffe. Tusind tak for det! Dagen sluttede kl. 16.00 med en åben koncert for et lille publikum. Det er jo altid rart at synge for nogen.

Nu glæder vi os til at se jer til et brag af et Forårstævne 2010.

Annette Fousing, Vestjyske Folkekor

Christmas Carols i Fynske Folkekor

Når disse linje læses, er Fynske Folkekors arrangement med Christmas Carols overstået. Koncerten var den 15. november i Sct. Hans Kirke med Theis Lyng Reinvang som dirigent og Tina Christiansen som organist.

På Fynske Folkekors hjemmeside www.fynske.folkekor.dk kan du læse beretninger om dette arrangement, hvori der deltog ca. 125 sangere fra det meste af Danmark, lige fra Aalborg til København.

Alle satser ved arrangementet var hentet fra den udmærkede korbog "*100 Carols for Choirs*", der kan anbefales til kor, der synger Christmas Carols. Det er en billig måde at få et stort repertoire på.

Den store Sangfest

Heinrich Nutzhorn. Sangstævnets Overdirigent

Søndag den 15. juni 1902 blev Danmarks første store folkelige korstævne afholdt i Kolding. Der deltog mere end 500 sangere af blandet køn fra jyske og fynske centralforeninger. De sang for hele 4000 tilhørere i slotsruinen, med Heinrich Nutzhorn (HN) i spidsen for det store kor. Det var først og fremmest ved hans energiske indsats, det var lykkedes at samle så mange folkelige sangkor.

Begyndelsen

Sangkor var blomstret op i løbet af 1800-tallet i takt med behovet for en national fællesskabsfølelse og selvbevidsthed som følge af, blandt andet sejre og nederlag i de slesvigske krige, 1848-50 og 1864. Det var mandskorene der kom først på banen. Det tidligst etablerede blandede folkekor så dagens lys i Vestjylland i 1873. Nogle kvindelige medlemmer havde formentlig oplevet *Forsangeren*, H. Nutzorns medrivende sangundervisning på Askov Højskole.

Snart indtraf der en sand eksplosion i antallet af folkekor over alt i landet. Behovet for at organisere sig blev påtrængende. I 10-året 1892-1902 blev der da også dannet 4 centralforeninger, hvoraf de tre deltog ved det omtalte korstævne i Kolding. Det var ildsjælen Heinrich Nutzhorn, der var organisatoren, men hvem var han egentlig?

Bag Heinrich Nutzhorn

Han blev født den 20. februar 1833 som det næstældste barn i en søskendeflok på syv i et lægehus i København. I Barndommen fik han undervisning i violin- og klaverspil. I folkeskolen blev sang- læreren og komponisten A.P. Berggreen opmærksom på hans musikalske anlæg. De to mødtes igen i universitetsmiljøet, hvor HN blev indlemmet i Berggreens studenter-sangkor. HN kom også på venskabelig fod med Peter Heise. Denne og Berggreen tog HN's famlende sangskriverier under kærlig behandling.

Nutzhorn studerede teologi og blev en glødende grundtvigianer, der formentlig var fortrolig med det i 1839 stiftede selskab, *Danske Samfund* (datidens oplysningsforbund), der havde Grundtvig som formand. Selskabet havde i 1840 udgivet *Nye og gamle Viser af og for Folk*, der skulle blive forløber for den højskolesangbog, som Nutzhorn siden hen blev redaktør af i en årrække.

Efter embedseksamen i 1860 tog HN med glæde i mod Berggreens tilbud om at yde ham gratis undervisning i harmonilære og komposition. Det var således en velforberedt cand. teol., der i 1862 forlod den grundtvigske inderkreds og musiklivet i hovedstaden for at blive ansat som lærer ved den i 1844 oprettede højskole i Rødding.

Blot to år senere indtraf katastrofen med tabet af det dansk-talende Sønderjylland. Forstanderen og ungdomsvennen, Ludvig Schrøder og HN valgte at forlade højskolen sammen med dyrlægen R. Fenger for at oprette en ny højskole i landsbyen Askov, få km. nord for Kongeåen, der dannede den nye grænse. I Askov blev Nutzhorn lærer, sangkomponist, udgiver og forfatter i et halvt århundrede. Hans undervisning i Nordens historie var højt værdsat af skolens elever og de tilhørere, der oplevede hans mange foredrag. Det var dog som sanglærer, korleder og sangbogsudgiver, han blev kendt over hele Nor-

den. Han komponerede en lang række melodier, hovedsagelig til tekster af Grundtvig. De blev imidlertid ikke stående, da de var for tidstypiske, i en marchagtig, senromantisk stil. I den sidste udgave af højskolesangbogen er dog bevaret Grundtvigs *Fædreland*, med Nutzhorn som tonesætter.

Passionen for sangen

I hine tider var det Nutzorns drøm at samle materialet til en folkelig højskolesangbog. I sidste halvdel af 1800-tallet forelå der 3 sangbøger udgivet af højskolerne i Testrup, Vallekilde og Askov. Bøgernes sange var forskellige og supplerede hinanden.

I 1894 gik drømmen i opfyldelse, idet den første udgave af den nuværende højskolesangbog udkom under navnet: *Sangbog udgivet af Foreningen for Højskoler og Landbrugsskoler*. I 1904 udgav HN i tillæg et gedigent melodibind, der rummede 60 af hans egne kompositioner. Nutzorns navn som redaktør blev benyttet helt frem til 1922. I folkemunde hed det populære værk blot, *Nutzorns Sangbog*.

Nutzorns utrættelige virke for folkesangens fremme fortsatte efter korstævnet i Kolding i 1902. Således blev det næste stævne afholdt i Aarhus i 1904. Da var den sjællandske centralforening kommet med. Tre tusinde tilhørere overværede korsangen i Domkirken, hvor 700 sangere gav en meget rost koncert. I spidsen for de fremmødte honoratiores var prins Christian og prinsesse Alexandrine.

Den planlagte koncert i Odense i 1906 gik af uranselige grunde i vasken. Nutzhorn trådte i karakter og arrangerede et flot stævne i Horsens året efter. På det efterfølgende repræsentantskabsmøde afgav han sin stilling som overdirigent og formand. Den endelige sammenslutning af fire centralforeninger var en realitet. Foreningens navn blev: *De samvirkende Centralsangforeninger i Danmark* – siden hen *Danske Folkekor*. Nutzhorn proklamerede ved den lejlighed: *Over Odense til København*. Sådan blev det, nemlig ved store stævner i de pågældende byer i årene 1909 og 1912.

Mange aktive år lå forude. Han døde først den 8. april 1925 i sit hjem, *Elmely* i Askov, 92 år gammel. Året efter afholdt hans kredssangforening en sangfest i Skibelund Krat nær Askov. Ved den lejlighed afslørede den mindesten, der bærer hans navn: Heinrich Nutzhorn. Hans fulde navn var i virkeligheden, Bendix Conrad Heinrich Andersen von Nutzhorn. Du kan du læse meget mere om dette, hans tid, hans liv og hans levned på adressen: www.ssmf.dk/heinrich_nutzhorn.htm.

Kristen Hansen, Skørpingkoret

TAK

*Farvel og TAK til DABU for mange gode år
Det er med vemod jeg fra børnekorene går:
Beslutningen om at lukke har situationen bestemt:
Skolerne er klemmt, korene bliver glemt,
Mange andre fag er højere prioriteret,
mens børnekor har alsidighed leveret,
sprog og sociale færdigheder stimuleret,
givet integrationen et vigtigt løft,
sørget for at ingen faldt i en afmagtsgrøft.
I et kor er alle lige meget værd
ingen for hinanden behøver at krumme tæer
Perlerækker af sange fra den danske skat
bliver lært og brugt og der tages fat
på grundig pleje af værdifulde traditioner
når årets og højtidernes sange toner.
Lad stadig de klare, glade barnestemmer lyde
at kvæle dem man må forbyde.*

Ulla Jerg

Dette er den uigenkaldeligt sidste DABU leder. Fra og med næste nummer af Musikmagasinet er vort fine logo forsvundet fra bladets sider og en æra er definitivt slut hvor trist og mærkeligt det end lyder. Jeg vil ikke sørge over kendsgerningerne og heller ikke fordybe mig i fortiden, selvom den ville være interessant for de mange korledere, der har været med i mange år og ydet et fortræffeligt arbejde i børnekorenes tjeneste både som udøvende i skole og musikskole og som bindeled i foreningens arbejde. Jeg kunne – og burde måske – nævne en masse navne, men da jeg er sikker på ikke at kunne få alle relevante med og ikke kan yde nogen retfærdighed på denne måde, vil jeg i stedet udtrykke et stort ønske om, at de fremtidige forhold for skole- og musikskolekorene vil blive bedre og bedre og interessen for at synge og lede korene fortsat må eksistere og videreudvikles. 35 år er ikke lang tid i et menneskes tilværelse, men i forhold til skolekorene er det anderledes. Hvert barn går ikke i et skolekor ret mange år, så at holde skruen i vandet i så lang tid betyder, at mange tusinde børn har sunget i DABU kor og deltaget i stævner, rejser og korlejre.

Det kan godt føles som en falliterklæring at skulle nedlægge

DABU, men realiteterne for skolekorene er, at der er mangel på kvalificerede ledere, skolerne satser i al almindelighed ikke på korene, penge er der for få af, kontinuiteten er vanskelig at opretholde med de nye skolestrukturer, forældreopbakningen mangler, konkurrencen fra alle mulige andre aktiviteter er stor og mange andre faktorer gør sig gældende. Jeg tror nu på, at korene sagtens kan overleve alligevel. Ildsjæle kan man ikke slukke, og sangen kan ikke kvæles. Måske går der et stykke tid på lavere blus, men jeg tror ikke, man i det lange løb kan undvære skolekorene.

Noget andet er foreningen. DABU eksisterer ikke længere, men en eller anden form for formel organisering vil sikkert være ønskelig, hvordan den end skal skrues sammen. Det er nu rart at have et bagland, man kan holde sig til, f.eks. når der skal arrangeres et stævne eller en anden fælles begivenhed for børnene eller et kursus for korlederne. Måske tager musiklærerforeningen sig af det, måske bliver en af DAM's andre gruppe-ringer ansvarlig. Under alle omstændigheder er det i visse situationer praktisk at have en overordnet tovholder. Der har de sidste mange år ikke været nogen større interesse for at indgå i foreningsarbejde, hvilket er mærkeligt, idet ideerne fostres i interessefællesskaberne og sammenholdet giver næring og inspiration til det daglige arbejde. Det er interessant at høre flere og flere eksperter på forskellige områder begynde at tale højt om, at det, moderne mennesker især mangler er fællesskaber. Mange hverdagsproblemer skyldes ensomhed, usikkerhed og isolation, som afstedkommer et stigende antal besøg hos psykologer, psykiatere og andre behandlere, hvor man i flere tilfælde sandsynligvis kunne undgå nogle af problemerne, hvis fællesskaberne igen fik tag i mennesker, som tilfældet har været tidligere. Det lyder som lommefilosofi, men der er ingen tvivl om, at flere faglige fællesskaber betyder noget. Vi er i hvert fald en del, der nødig ville have undværet hvad forenings Danmark har gjort. Der er stadig 5 aktive DABU kredse med egen bestyrelse og egne arrangementer. Selvom kredsene ikke længere er landsdækkende, håber jeg alligevel, at eksistensen af disse småforeninger betyder, at der er flere aktiviteter for børnene de pågældende steder end i det øvrige land. Jeg håber også, at I holder ud!!

En stor TAK til de mange aktive korledere, der trods modgang og modvilje stadig holder fanen højt og sørger for, at den opvoksende ungdom får del i vor uvurderlige sangskat og oplever glæden ved at synge sammen med andre og dermed fællesskabet med alle slags mennesker samtidig med, at de bliver beriget med gedigen dansk kultur.

Korlederkursus

DABU's uigenkaldeligt sidste kursus for korledere skulle have været med Helle Høyer Mogensen som instruktør under overskriften "REN SANG MED GOD KLANG". Det blev desværre nødvendigt at aflyse Helles medvirken, da der kun havde tilmeldt sig ganske få deltagere og der dermed ikke var basis for at arbejde med de temaer, Helle havde tænkt sig. Vi tilbød gratis deltagelse onsdag aften, hvor Krisztina Vas Nørbæk med stor viden og erfaring berigede os med et indblik i Zoltan Kodály's metode og øvelser og torsdag formiddag, hvor højskolelærer Kristian la Cour på inspirerende vis formidlede danske sange fra Højskolesangbogen og kom vidt omkring i repertoire.

Det blev en dejlig, men desværre kort oplevelse på Musisk Center Askov den 30. september og 1. oktober. Jeg kunne have ønsket en anderledes festlig afslutning på kursusvirksomheden i DABU end denne, hvor DABU'erne udeblev. Jeg kender forholdene på skolerne og vil ikke klandre nogen,

men derimod beklage, at det ikke er muligt at få lov at blive inspireret til det daglige arbejde. Det er umuligt at vedligeholde gejsten, hvis man ikke kontinuerligt får input udefra. Man kan ikke i årevis yde et så krævende arbejde som at lede et børne- eller ungdomskor uden at få fyldt depoterne op engang imellem, så jeg vil ønske og håbe, at der fremover bliver mulighed for at give alle korledere den nødvendige oplevelse, det er selv at være den modtagende part med dygtige instruktører som drivkræfter og inspiratorer. Disse findes og vil gerne give viden og erfaring fra sig.

En stor TAK til alle dem, der gennem årene har gjort skolerne korledere dygtigere til deres fag. Vi står i gæld til disse mennesker og håber, de fortsat er klar til at dele ud af deres ekspertise. Også tak til Musisk Center for ovenud god behandling, overbærenhed og forståelse.

Ulla Jerg

ENSMBL ENSEMBLETS VENNER MIDTVEST

BLIV MEDLEM AF ENSEMBLETS VENNER

Som medlem bakker du op om Ensemble MidtVests aktiviteter og får:

- 50% ved de fleste af ensemblets koncerter
- Et nyhedsbrev
- Tilbud om særarrangementer og koncertrejser

Et medlemskab koster 100,- om året. Tilmeld dig på info@emv.dk inden 1. februar 2010 og få tilsendt en gratis CD med Ensemble MidtVest.

Ensemblets Venner er i denne sæson arrangører af følgende koncerter:

ITALIENSKE VOKALER

SOLIST: ANDREA PELLEGRINI

TORS DAG 14. JANUAR 2010 KL. 20.00

KØBENHAVN, MOGENS DAHL KONCERTSAL

Spilles også i Hobro, Ikast, Kolding, Århus, Lyngby og på Nørre Vosborg

WIENERKONCERT

FREDAG 26. FEBRUAR 2010 KL. 19.30

HERNING KONGRESSENTER

Spilles også i Struer, Brande og på Nørre Vosborg

VENNERNES KONCERTUDFLUGT

SØNDAG 13. JUNI 2010 KL. 16.00

LANDSBYCENTER VIND

Kaffe bord kl. 15.00

~~Afsender
Dansk Amatørmusik
Rosenkrantzgade 31, 3.
8000 Århus C~~

ENSMBL ENSEMBLETS VENNER MIDTVEST

BLIV MEDLEM AF ENSEMBLETS VENNER

Som medlem bakker du op om Ensemble MidtVests aktiviteter og får:

- 50% ved de fleste af ensemblets koncerter
- Et nyhedsbrev
- Tilbud om særarrangementer og koncertrejser

Et medlemskab koster 100,- om året. Tilmeld dig på info@emv.dk inden 1. februar 2010 og få tilsendt en gratis CD med Ensemble MidtVest.

Ensemblets Venner er i denne sæson arrangører af følgende koncerter:

ITALIENSKE VOKALER

SOLIST: ANDREA PELLEGRINI

TORSDAG 14. JANUAR 2010 KL. 20.00

KØBENHAVN, MOGENS DAHL KONCERTSAL

Spilles også i Hobro, Ikast, Kolding, Århus, Lyngby og på Nørre Vosborg

WIENERKONCERT

FREDAG 26. FEBRUAR 2010 KL. 19.30

HERNING KONGRESCENTER

Spilles også i Struer, Brande og på Nørre Vosborg

VENNERNES KONCERTUDFLUGT

SØNDAG 13. JUNI 2010 KL. 16.00

LANDSBYCENTER VIND

Kaffe bord kl. 15.00

WWW.EMV.DK